

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **biologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Kardynała
Stefana Wyszyńskiego w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **8-9 grudnia 2020 roku**

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	21
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	25
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	27
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	38
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	41
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** **Nie**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** **Nie**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Jerzy Błoszyk – członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Piotr Rutkowski – ekspert PKA
2. dr hab. Bożena Witek – ekspert PKA
3. dr Anna Bugajewska – ekspert PKA ds. pracodawców
4. Mateusz Torba – ekspert PKA ds. studenckich
5. Amadeusz Przezpolewski – sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku biologia prowadzonym na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Wszczęcie postępowania nastąpiło w roku akademickim 2019/2020. Zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej ocena została przeprowadzona zdalnie. PKA po raz trzeci przeprowadziła programową ocenę jakości kształcenia na wizytowanym kierunku. Pierwsza ocena miała miejsce w dniach 21-22 maja 2014 roku. Uchwałą nr 383/2012 z 20 września 2012 roku Prezydium PKA wydało dla kierunku ocenę warunkową. Powtórna ocena miała miejsce 3 kwietnia 2014 roku. Uchwałą nr 247/2014 z 22 maja 2014 roku Prezydium PKA wydało dla kierunku ocenę pozytywną.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej odbył wszystkie przewidziane w harmonogramie spotkania, przeprowadził hospitację zajęć dydaktycznych, jak też dokonał oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych. Podczas wizytacji odbyła się zdalna wizytacja bazy dydaktycznej w formie tzw. wirtualnego spaceru. Podczas spotkania podsumowującego zespół oceniający przekazał Władzom Uczelni informacje dotyczące dalszych etapów postępowania oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	biologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki biologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120 godzin/4 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	107	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2175 godzin	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90 pkt ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180 pkt ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	69 pkt ECTS	-

Nazwa kierunku studiów	biologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki biologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/120 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. moduł biologia środowiskowa i molekularna, 2. moduł biologia człowieka	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	51	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1125 godzin	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	60 pkt ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120 pkt ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	41 pkt ECTS	-

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Realizowany program studiów na wizytowanym kierunku biologia znajduje swoje odniesienie do Misji i Strategii Rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW) w Warszawie na lata 2014 - 2020. Wydział Biologii i Nauk o Środowisku wdraża misję UKSW poprzez rozwijanie badań naukowych oraz kształcenie w zakresie nauk biologicznych, w sposób umożliwiający łączenie aspektów nauki i wiary w dążeniu do pełnego rozwoju człowieka pozostającego w harmonii z samym sobą, społeczeństwem i środowiskiem. Strategia Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia, umożliwiającego absolwentom swobodny dostęp do rynku pracy. Koncepcja kształcenia wizytowanego kierunku biologia jest zgodna ze strategią UKSW oraz jej polityką jakości. Oparta jest na etapowości kształcenia poprzez studia I i II stopnia, z równoczesnym wspieraniem mobilności studentów pomiędzy uczelniami (krajowej i zagranicznej, w ramach programów MOST i Erasmus+). Dorobek naukowy, problemy badawcze i tematyka publikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku korespondują z koncepcją i celami kształcenia, a studenci mają możliwość realizowania prac dyplomowych w powiązaniu z badaniami i dorobkiem naukowym pracowników Wydziału. Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki biologiczne, do której kierunku jest przyporządkowany, a realizowana koncepcja kształcenia znajduje swoje odzwierciedlenie w strukturze naukowej Wydziału i jest zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Wydział Biologii i Nauk o Środowisku współpracuje z szeroko rozumianym środowiskiem społeczno-gospodarczym. Istotnym aspektem współpracy jest działalność pełnomocnika ds. współpracy z pracodawcami, który przygotowuje ankiety będące podstawą oceny programów nauczania, efektów uczenia się i profilu absolwenta.

Oferta edukacyjna na kierunku odpowiada także celom misji i strategii w zakresie zwiększania liczby studentów zagranicznych oraz rozszerzania oferty kształcenia w językach obcych. Ponadto realizowana koncepcja kształcenia nawiązuje do postulatów mobilności studentów i pracowników (w ramach programów Erasmus+, MOST) i współpracy z biznesem oraz otoczeniem społecznym i instytucjonalnym. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Biologia są więc zgodne ze strategią Uczelni i jej polityką jakości i zostały określone we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Sugestie przedstawicieli rynku pracy oraz nauczycieli akademickich wpływają na modyfikację planu studiów, jak również na sposób realizacji efektów uczenia się, co w konsekwencji powoduje zorientowanie koncepcji i celów kształcenia kierunku na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się na kierunku zarówno na I jak i II stopniu są łatwe do zweryfikowania, zrozumiałe i spójne z dyscypliną, do której kierunku został przyporządkowany. Efekty uczenia się odpowiadają właściwemu poziomowi kształcenia w profilu ogólnoakademickim i są zgodne z właściwymi poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zdefiniowano je w trzech kategoriach: wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Zostały one sformułowane w sposób zrozumiały i mierzalny, z możliwością ich weryfikacji w formie wskazanej w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Efekty uczenia się dla

studiów I i II stopnia zachowują zróżnicowanie odpowiadające poziomom kształcenia i zakładają zdobycie szerokiego zakresu wiedzy teoretycznej i praktycznej, umiejętności oraz kompetencji społecznych predysponujących do rozpoczęcia pracy zawodowej, a także podjęcia studiów doktoranckich i/lub prowadzenia działalności badawczej. Kierunkowe efekty uczenia się znajdują swoje rozwinięcie i uszczegółowienie na poziomie poszczególnych zajęć, w szczególności zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi oraz zajęć do wyboru. Dla studiów pierwszego stopnia założono 7 efektów szczegółowych z zakresu wiedzy, 10 z zakresu umiejętności i 6 z zakresu kompetencji społecznych, natomiast dla studiów drugiego stopnia założono 8 efektów szczegółowych z zakresu wiedzy, 9 z zakresu umiejętności i 7 z zakresu kompetencji społecznych. Studenci wizytowanego kierunku mają nieograniczony dostęp zarówno do kierunkowych, jak i przedmiotowych efektów uczenia się, m. in. za pośrednictwem strony internetowej oraz sylabusów. Warunki realnej możliwości osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć uwzględnionych w programie studiów, a także możliwość bieżącego sprawdzenia stopnia osiągnięcia efektów są spełnione. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia, w zbiorze zakładanych efektów uczenia się w sposób właściwy uwzględniono efekty kształcenia w zakresie znajomości języka obcego na poziomach biegłości B2 na I stopniu studiów i B2+ na II stopniu studiów i przedmiotów ogólnouczeniowych z nauk humanistycznych lub nauk społecznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział Biologii i Nauk o Środowisku Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW) sformułował spójną koncepcję kształcenia dla kierunku biologia, wpisując się w wymagania opisu charakterystyk drugiego stopnia PRK, zgodne z ich właściwym poziomem i realizuje na ocenianym kierunku cele zgodne z Misją i Strategią rozwoju UKSW na lata 2014-2020. Cele kształcenia są zgodne z misją i strategią uczelni oraz polityką jakości, a także są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinie nauki biologiczne, do której kierunek jest przyporządkowany oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów pozwala także w pełni na wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności sprawiające, że są oni konkurencyjni na rynku pracy. Przyporządkowanie ocenianego kierunku do dyscypliny nauki biologiczne jest prawidłowe. Przedstawione efekty uczenia się nie budzą zastrzeżeń, są one dobrze zdefiniowane i wyważone, zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim, a także z właściwymi poziomami PRK. Uczelnia zapewnia studentom pełny dostęp do kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się poprzez sylabusy. Dodatkowo studenci zapoznawani są z zakładanymi efektami uczenia się podczas pierwszych zajęć każdego kursu. Efekty uczenia się na II stopniu studiów uwzględniają pogłębianie wiedzy oraz umiejętności badawczych, a także kompetencje społeczne oraz komunikowanie się w języku obcym niezbędne do odnalezienia się na rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Przy konstruowaniu programów studiów ocenianego kierunku założono specjalizację kształcenia w zakresie biologii człowieka oraz biologii środowiskowej i molekularnej, przy optymalnym wykorzystaniu potencjału dydaktycznego Uczelni, w szczególności Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku. Jednostki dydaktyczne i moduły zajęć w ramach planu studiów wyodrębnione są właściwie, a wymiar godzinowy i szacunkowy nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się dla danego przedmiotu i modułu oraz punktacja ECTS są oszacowane właściwie. Sekwencja przedmiotów nie budzi zastrzeżeń i jest logiczna oraz zgodna z ogólnie przyjętymi wymogami i standardami.

Treści programowe realizowane na studiach I stopnia obejmują zagadnienia z zakresu szeroko rozumianej biologii środowiskowej (*botanika ogólna i systematyczna, zoologia ogólna, zoologia kręgowców, zoologia bezkręgowców, biologia komórki, mikrobiologia, fizjologia roślin, fizjologia zwierząt, podstawy życia i jego ewolucja*) i biologii człowieka (*anatomia człowieka, biologia człowieka, ekologia człowieka*), a także podstaw z zakresu przedmiotów ścisłych: *matematyki, fizyki i chemii*. Absolwent kierunku ma także świadomość znaczenia bioróżnorodności oraz zrównoważonego użytkowania środowiska, aczkolwiek przedmiot *ochrona przyrody i środowiska* powinien być przedmiotem obligatoryjnym dla wszystkich studentów kierunku, a nie fakultatywnym dla I stopnia studiów. Treści przedmiotowe na nim poruszane są obecnie niezbędne dla każdego absolwenta studiów wyższych, a w szczególności biologa. Rekomenduje się przeniesienie przedmiotu *ochrona przyrody i środowiska* do puli przedmiotów obligatoryjnych. Treści programu na II stopniu kierunku pozwalają pogłębić wiedzę w dyscyplinie nauki biologiczne, do której jest przyporządkowany kierunek, a po wyborze modułu *biologia środowiskowa i molekularna* student pogłębia wiedzę na temat biologii środowiskowej, zagadnień związanych z bioróżnorodnością i zastosowaniami badań molekularnych w biologii środowiskowej. Natomiast studenci wybierający moduł *biologia człowieka* pogłębiają wiedzę z zakresu biologii człowieka. Wspólnymi elementami dla obu modułów są seminaria dyplomowe, przedmioty ogólnouczelniane, zajęcia z obsługi programów statystycznych, a także zajęcia z języka angielskiego dla biologów na poziomie zaawansowanym. Podział treści przedmiotowych na moduły jest podziałem prawidłowym, zaś treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Realizowane na kierunku treści kształcenia są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Studia I i II stopnia na kierunku prowadzone są w formie stacjonarnej. Na studiach I stopnia student poznaje podstawowe procesy i zjawiska biologiczne, kategorie pojęciowe i terminologię biologiczną opierając się na podstawach badawczych. Dzięki zajęciom z matematyki, fizyki i chemii, a także

statystyki absolwent zna wzajemne powiązania tych dyscyplin, co pozwala mu na lepsze zrozumienie procesów biologicznych. Zajęcia praktyczne (laboratoria, zajęcia terenowe) wprowadzają wiedzę i umiejętności odnoszące się do stosowanych w biologii, fizyce i chemii metod, technik i narzędzi badawczych. Absolwenci studiów pierwszego stopnia są przygotowani do kontynuacji edukacji na studiach II stopnia, potrafią samodzielnie planować i realizować własny proces uczenia się. Na studiach II stopnia studenci nabywają wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które pozwalają im między innymi na kontynuowanie nauki w odpowiednich szkołach doktorskich na innych uczelniach oraz na prowadzenie badań naukowych. W trakcie studiów II stopnia studenci obu modułów poznają problematykę z różnych działów biologii, kierunki rozwoju oraz powiązania nauk biologicznych z innymi dyscyplinami przyrodniczymi. Ponadto pogłębiają znajomość tematyki pozyskiwania funduszy na badania i potrafią je planować, a także uczą się tworzenia i rozwoju form własnej przedsiębiorczości, poznają także zasady z zakresu prawa autorskiego oraz rozumieją dylematy współczesnej cywilizacji.

Dla uzyskania tytułu zawodowego licencjata konieczne jest uzyskanie przynajmniej 180 punktów ECTS. Na studiach pierwszego stopnia 140 punktów ECTS otrzymują studenci realizując wspólne dla całego kierunku zajęcia obowiązkowe. Łącznie obejmują one 690 godzin wykładów, 1185 godzin ćwiczeń i 120 godzin praktyk zawodowych. W ramach przedmiotów do wyboru student jest zobowiązany zdobyć 69 punktów ECTS. W ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia student jest zobowiązany zdobyć 90 punktów ECTS. W ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych student jest zobowiązany zdobyć 10 punktów ECTS. Absolwent studiów pierwszego stopnia posługuje się językiem obcym umożliwiającym komunikowanie się na podstawowym poziomie w zakresie nauk biologicznych zgodnie z wymaganiami B2 ESOKJ. Student jest zobligowany do zrealizowania przedmiotów z obszarów nauk humanistycznych lub społecznych, za które ma uzyskać nie mniej niż 5 punktów ECTS. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują: regulamin praktyk studenckich UKSW oraz program praktyk, stanowiący załącznik do programu studiów. W ramach praktyk zawodowych student jest zobowiązany uzyskać nie mniej niż 4 pkt ECTS.

Do uzyskania tytułu zawodowego magistra konieczne jest zrealizowanie 120 punktów ECTS. Na studiach drugiego stopnia 79 punktów ECTS otrzymują studenci realizując wspólne dla całego kierunku przedmioty obowiązkowe. Łącznie obejmują one 150 godzin wykładów i 525 godzin ćwiczeń. Pozostałe 41 punktów ECTS student ma zdobyć wybierając jeden z dwóch modułów: biologia środowiskowa i molekularna albo biologia człowieka. W obrębie modułu przedmioty są podzielone na obowiązkowe i do wyboru. 15 punktów ECTS student musi uzyskać w ramach zajęć fakultatywnych. Student jest zobligowany do zrealizowania przedmiotów z obszarów nauk humanistycznych lub społecznych, za które ma uzyskać nie mniej niż 5 punktów ECTS. W ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia student jest zobowiązany zdobyć 60 punktów ECTS. W ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych student jest zobowiązany zdobyć 2 punkty ECTS. Absolwent studiów drugiego stopnia posługuje się językiem obcym umożliwiającym komunikowanie się na podstawowym poziomie w zakresie nauk biologicznych zgodnie z wymaganiami B2+ ESOKJ. Ukończenie lektoratu nie wiąże się ze zdobyciem jakiegokolwiek certyfikatu.

Aktualna struktura programu studiów na I i II stopniu studiów podlegała w przeszłości licznym modyfikacjom w ścisłej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Program kierunku obejmuje zajęcia obowiązkowe ściśle przypisane do kierunku (I stopień studiów) lub modułu (II stopień studiów) w ramach kierunku oraz zajęcia do wyboru, spośród których student może wybrać przedmioty do zaliczenia, zgodnie z wymaganiami punktowymi, kierując się własnymi preferencjami i zainteresowaniami. Studenci II roku I stopnia są zobowiązani wybrać w semestrze zimowym oraz letnim po 2 przedmioty z puli przedmiotów do wyboru, natomiast studenci III roku I stopnia są zobowiązani wybrać w semestrze zimowym oraz letnim po 3 przedmioty. Wśród zajęć do wyboru na I i II stopniu studiów znajdują się: wykłady specjalizacyjne, ćwiczenia i laboratoria. Sylabusy przedmiotowe opisują szczegółowo tematykę oraz metodykę prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych. Wszyscy studenci mają swobodny dostęp do sylabusów, a więc mogą zapoznać się zarówno z formą jak i sposobem zaliczenia danego przedmiotu. Zajęcia realizowane są w sposób, który umożliwia osiąganie zakładanych efektów uczenia się. Zajęcia praktyczne (laboratoria, zajęcia terenowe) wprowadzają wiedzę i umiejętności odnoszące się do stosowanych w biologii, fizyce i chemii metod, technik i narzędzi badawczych.

Metody kształcenia wykorzystywane w procesie dydaktycznym na kierunku są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Są to m.in. wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, metody ćwiczeniowo-praktyczne (opierające się na wykorzystaniu wszechstronnych źródeł wiedzy takich jak filmy, Internet, teksty źródłowe), metoda projektu, studium przypadku czy dyskusja tematyczna. W doborze powyższych metod są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Powyższe metody pozwalają na skuteczne przekazywanie wiedzy, a także nabycie umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do kierunkowych efektów uczenia się. Niektóre zajęcia odbywają się poprzez platformę e-learningową Moodle, lecz akcent położony jest jednak na bezpośredni udział nauczycieli akademickich i studentów. W obecnej sytuacji epidemicznej zajęcia odbywają się zdalnie z wykorzystaniem narzędzi MS Office, a zwłaszcza aplikacji MS Teams. Podczas zajęć w formie tradycyjnej jak i stacjonarnej stosowane są metody aktywizujące studentów i umożliwiające interakcję z nauczycielami, które stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Liczba godzin kontaktowych jest adekwatna do omawianego materiału, a wyposażenie pracowni zapewnia każdemu studentowi możliwość realizacji ćwiczeń. Liczebność grup w przypadku ćwiczeń laboratoryjnych jest ustalana na podstawie regulaminu pracy w UKSW, a ich niewielka liczebność ułatwia interakcję między prowadzącym a studentem oraz umożliwia samodzielną pracę studentów. Ćwiczenia terenowe pozwalają osiągnąć zakładane efekty uczenia się. Stosowane metody kształcenia umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany i stosowanie w niej właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Ponadto stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia. Metody kształcenia na wizytowanym kierunku studiów umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Organizacja procesu nauczania i uczenia się umożliwia rozplanowanie zajęć, a także umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Jednocześnie czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę

efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

W związku z pandemią Covid-19 uczelnia realizuje zajęcia zdalnie. Zajęcia zdalne na wizytowanym kierunku zostały zaplanowane i realizowane są zgodnie z uniwersyteckimi aktami prawnymi. Podstawową platformę komunikacji stanowi oprogramowanie MS Teams (pakiet Office 365 firmy Microsoft), natomiast dodatkowe materiały dydaktyczne wysyłane są z wykorzystaniem platformy Moodle, programów dostępnych w pakiecie Office 365 oraz USOS mail czy YouTube. Wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku biologia zostali przeszkoleni z obsługi platformy MS Teams. Nauczyciel akademicki przeprowadza weryfikację osiągniętych efektów uczenia się określonych w karcie przedmiotu realizowanego za pomocą metod i technik kształcenia na odległość. Zajęcia laboratoryjne na Wydziale zostały podzielone na dwie części - obecnie realizowana jest część teoretyczna (wstęp do laboratoriów), a w miarę polepszania się sytuacji epidemicznej planowane jest zrealizowanie części praktycznej w laboratoriach. Podkreślić należy, że dziekan - w porozumieniu z kierownikami kierunków - prowadzi ewidencję zajęć przeprowadzanych on-line, weryfikuje uczestnictwo studentów i koordynuje organizację konsultacji dla studentów. Do kompetencji dziekana należy również nadzór nad prawidłową realizacją zajęć.

Jednym z elementów programu kształcenia są praktyki zawodowe, które realizowane są na studiach I stopnia w wymiarze 120 godzin, a które studenci muszą zrealizować podczas drugiego lub trzeciego roku studiów. Na II stopniu studiów praktyki są nieobowiązkowe i studenci mogą realizować je do końca drugiego roku studiów. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk w sylabusie to: umiejętność stosowania technik i narzędzi badawczych w obszarze biologii, przeprowadzanie obserwacji oraz wykonywanie w terenie lub w laboratorium pomiarów fizycznych, biologicznych lub chemicznych, planowanie i organizowanie pracy indywidualnej oraz współdziałanie i praca w grupie, przyjmowanie różnej roli i wykonywanie zleconych zadań badawczych, prawidłowe identyfikowanie i rozstrzyganie dylematów związanych z wykonywaniem zawodu.

Na Wydziale funkcjonują opiekunowie praktyk, przypisani do konkretnych kierunków, którzy są odpowiedzialni za ich rozliczanie oraz oferują studentom wsparcie w zakresie poszukiwania miejsca odbywania praktyk. Istotną rolę w organizacji praktyk studenckich (szczególnie administracyjną) pełni biuro karier. Jednostka ta zajmuje się m.in. tworzeniem bazy miejsc, w których studenci mogą realizować praktyki oraz kwestiami administracyjnymi związanymi z realizowaniem i zaliczaniem praktyk. Obecnie biuro na stronie internetowej proponuje 3 miejsca dla Wydziału Biologia, tj. Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN, Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie, Muzeum i Instytut Zoologii PAN. W porównaniu do danych opublikowanych w sprawozdaniu z działalności biura za rok akademicki 2019/2020 jest widoczny wyraźny postęp, ponieważ rok wcześniej biuro dysponowało listą tylko 16 instytucji, stanowiącą ofertę praktyki kierowaną do wszystkich wydziałów na Uczelni, w tym żadna z tych instytucji nie była zgodna z profilem zawodowym studentów Wydziału Biologii. Generalnie jednak tak mały zasób ofert z poziomu podstawowej jednostki powołanej do obsługi praktyk studenckich, w tym w ramach Wydziału Biologia powinien być znacząco poszerzony. Szczegółowy sposób odbywania praktyki jest ustalany indywidualnie pomiędzy studentem i pracodawcą z zachowaniem przepisów obowiązujących w tym zakresie na UKSW. Realizacja praktyk nie może kolidować z uczestnictwem w innych zajęciach dydaktycznych. W miarę możliwości w planie dla każdego roku przewidziany jest jeden dzień wolny od zajęć, w którym studenci mogą realizować

lektoraty językowe, zajęcia WF, przedmioty ogólnouczelniane, praktyki, wyjazdy terenowe czy przygotowywać pracę dyplomową. Dobór instytucji, w których realizowane są praktyki, odbywa się na podstawie propozycji udostępnianych przez biuro karier oraz na podstawie umów o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Studenci mogą odbywać praktyki również w wskazanych przez siebie instytucjach, przy czym muszą one być zgodne z profilem kierunku studiów i w wymiarze liczby godzin przewidzianych w programie studiów. W tym przypadku wymagana jest uprzednia zgoda pełnomocnika dziekana ds. praktyk, który zgodnie z regulaminem praktyk odpowiada za stronę merytoryczną realizacji praktyk.

W doborze instytucji bierze się pod uwagę: odpowiedniość profilu danej instytucji w stosunku do realizowanego kierunku studiów, możliwość skutecznego zrealizowania praktyki oraz jej atrakcyjność i użyteczność dla studenta. Dąży się także do zróżnicowania instytucji, w których odbywane są praktyki, wychodząc także naprzeciw zapotrzebowaniu zgłaszanemu przez studentów. Praktyki mogą być realizowane w następujących podmiotach: centrach onkologii, przychodniach, szpitalach, gabinetach weterynaryjnych, stadninach, instytutach ochrony roślin, instytutach zielarstwa, instytutach PAN, uczelniach państwowych, laboratoriach diagnostycznych/medycznych/ analitycznych, laboratoriach kryminalistycznych, laboratoriach naukowo-badawczych, pracowniach bioinformatycznych, nadleśnictwach, miejskich przedsiębiorstwach wodno-kanalizacyjnych, instytucjach i służbach działających w zakresie ochrony przyrody, parkach narodowych, parkach krajobrazowych, regionalnych centrach krwiodawstwa i krwiolecznictwa, stacjach sanitarno-epidemiologicznych, zakładach farmaceutycznych, zakładach oczyszczania ścieków, biogazowniach, organizacjach pozarządowych działających na rzecz ochrony przyrody i innych spełniających warunek zgodności z profilem kierunku. W zakres praktyk nie wchodzi prowadzenie zajęć dydaktycznych. Regulamin praktyk dopuszcza zaliczenie pracy zawodowej lub prowadzenie własnej działalności gospodarczej na poczet praktyk pod warunkiem, że spełnia wymagania programu praktyk i gwarantuje uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych. Warto zwrócić uwagę w tej mierze na stanowisko Prezydium PKA, zgodnie z którym: „nie znajduje żadnego umocowania prawnego, rozpowszechnione w odniesieniu do wielu kierunków studiów, działanie w postaci „zaliczania” praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanych przez uczelnię” (stanowisko nr 4 PPKA). Rekomenduje się zatem skorygowanie stosownego zapisu w regulaminie praktyk.

W czasie praktyk studenci zapoznają się ze specyfiką działania instytucji, uczestniczą w badaniach i pracach różnych zespołów lub pracują samodzielnie realizując zadania zlecone przez opiekuna praktyk z ramienia podmiotu.

W Biurze Karier funkcjonują opiekunowie merytoryczni przypisani do poszczególnych kierunków studiów. Poza bazą, którą oferuje biuro karier, studenci mogą we własnym zakresie znajdować miejsca na praktyki, z czego w dużej mierze korzystają. Szczegółowe zasady dokumentowania odbycia i zaliczenia praktyk zawodowych określa regulamin praktyk studenckich. O zaliczeniu praktyki decyduje pełnomocnik ds. praktyk, po weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Na Wydziale w dniu 27.11.2020 r. wprowadzono procedurę hospitacji praktyk, która dodatkowo formalizuje weryfikację efektów uczenia się przypisanych do praktyk. Regulamin hospitacji praktyk wraz z formularzem karty hospitacji przedstawiono podczas oceny, ale ze względu na termin wdrożenia

przywołanych dokumentów, weryfikacja ich realizacji będzie możliwa dopiero podczas kolejnej oceny. Praktyka może się odbywać w ramach realizowanych programów Unii Europejskiej oraz różnego typu wymian zagranicznych skierowanych do studentów a także w ramach studiów z innej uczelni, kierunku, stażu, wolontariatu. Dokumenty wymagane do rozliczenia praktyk to: personalizowana karta kompetencji praktykanta, dziennik praktyk, oświadczenie o odbyciu praktyk na innych zasadach. Student zalicza praktyki na ocenę wystawianą przez pełnomocnika dziekana ds. praktyk, na podstawie wymaganej dokumentacji, w tym pisemnej opinii osoby nadzorującej praktykanta w instytucji przyjmującej, umieszczonej na formularzu karta kompetencji praktykanta oraz rozmowy pełnomocnika ze studentem, której celem jest ustalenie osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

Udostępniony wykaz miejsc praktyk realizowanych w latach 2018 i 2019 uwzględnia wyżej opisaną charakterystykę podmiotów, jednak na 43 praktyki zrealizowane w 2018 r. 19 praktyk zrealizowano na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku, zaś w 2019 r. na 29 praktyk aż 14 odbyło się na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku. Regulamin realizacji praktyk dopuszcza wprowadzić zaliczenie praktyk realizowanych w jednostkach administracyjnych UKSW, w tym w ramach projektów i prac realizowanych przez koła naukowe. Należy w tym miejscu wyraźnie zaznaczyć, że praktyka na Wydziale, gdzie student się kształci, jest rozwiązaniem, które może być dyskusyjne z punktu widzenia celu zapoznawania się praktykanta z specyfiką działalności jednostki organizacyjnej, na której codziennie przebywa i realizuje powierzone mu zadania. Takie podejście do praktyk może ograniczać rzeczywiste poznawanie przez studenta i pracowników Wydziału potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz może zaburzać obiektywną ocenę założonych efektów dla przedmiotu praktyki, a także praktyczne możliwości wykorzystywania, w tym przydatności nabytej przez studenta podczas studiów wiedzy i umiejętności. Student realizuje zadania w ramach praktyk w podmiocie, w którym się jednocześnie kształci, a zadania przypisywane w ramach praktyk są nadzorowane przez kadrę, która wcześniej uczyła tego studenta i angażowała go w bieżące prace badawcze, np. w ramach kół naukowych. Rekomenduje się maksymalne ograniczenie praktyk realizowanych na Wydziale, z wyjątkiem przypadków, gdy student uzyskuje wiedzę i kompetencje odmienne od tych, które przewidziane są w programie jego studiów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. W regulaminie praktyk oraz w dokumentacji przebiegu praktyk nie uwzględniono na żadnym etapie potrzeby dokonywania przez studenta oceny przebiegu i miejsca praktyk łącznie z oceną infrastruktury, np. laboratoryjnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe przedstawione w sylabusach są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni. Realizacja treści programowych określonych w sylabusach przedmiotów oraz program studiów, daje pełną gwarancję osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się. W procesie dydaktycznym stosowane są różnorodne

metody nauczania, dostosowane pod kątem zakładanych efektów uczenia się i stwarzające studentom możliwość samodzielnego uczenia się oraz rozwijania zainteresowań naukowych. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Nakład pracy studenta mierzony liczbą punktów ECTS obliczany jest prawidłowo, a czas trwania kształcenia na poszczególnych latach i stopniach ocenianego kierunku studiów umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności (ogółem) uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w Uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauk biologicznych więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Konstrukcja programu studiów stwarza możliwości realnego wyboru przez studenta przedmiotów o łącznej wartości 30% ogólnej sumy punktów ECTS. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć i uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o zintegrowanym systemie kwalifikacji według informacji podanej w załączniku do uchwały nr 93/2019 Senatu UKSW z dnia 23.05.2019r. Program praktyk, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zakres 120 godzin praktyk przewidzianych w programie, wyłącznie w ramach studiów I stopnia na drugim roku, jest odpowiedni. Jednak ze względu na to, że znaczna część studentów wykazuje duże zainteresowanie projektem "Praktykuj z nami" trwającym 3 miesiące jak również przedstawiciele otoczenia na spotkaniu w ramach oceny zgłosili gotowość do przyjęcia większej liczby studentów na praktyki, należy uznać, że Uczelnia posiada realne perspektywy rozszerzenia wymiaru praktyk.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Oceny są przeprowadzane przez opiekuna z ramienia instytucji, w której jest realizowana praktyka i przez pełnomocnika ds. praktyk ze strony Wydziału, który pełni jednocześnie rolę opiekuna praktyk. Ze względu na operacyjne i administracyjne wsparcie obsługi praktyk przez biuro karier oraz liczbę studentów na roku (około 40 osób), potwierdzono, że jednoosobowa funkcja opiekuna jest wystarczająca a ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Rekrutacja na poszczególne kierunki studiów I stopnia odbywa się poprzez elektroniczny system Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK). Zasady rekrutacji na studia stacjonarne I stopnia dla kandydatów z maturą uzyskaną w Polsce, maturą międzynarodową oraz maturą europejską określone są w corocznej uchwale senatu UKSW. Liczba kandydatów i osób przyjętych na studia monitorowana jest przez wydziałową komisję rekrutacyjną w systemie IRK, a informacje przekazywane są do dziekana. Po zakończeniu procesu rekrutacji analizowane są statystyki kolejnych etapów rekrutacji. Efektami tych analiz są działania promujące kierunek studiów, modyfikacje dokonywane w programie studiów oraz zmiana limitów miejsc na studia. Wymagania wstępne dla kandydatów na studia I stopnia dotyczą wiedzy z zakresu przedmiotów kierunkowych w ramach programu szkoły średniej (wyniki matury). Dla kandydatów na studia II stopnia - dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego licencjata, magistra lub równorzędny. Kandydat na studia na kierunku Biologia powinien wykazywać zainteresowanie naukami biologicznymi oraz posiadać elementarną wiedzę w zakresie biologii, fizyki i chemii. Kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku Biologia oraz kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów I stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na co najmniej jednym kierunku z listy kierunków określanych jako pokrewne kwalifikowani są na podstawie średniej z toku studiów. Warunki rekrutacji na studia umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla każdego z poziomów studiów. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz ich oceny a adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Wymagania wstępne dla kandydatów na studia I stopnia dotyczą wiedzy z zakresu przedmiotów kierunkowych (biologii, fizyki i chemii) w ramach programu szkoły średniej (wyniki matury). Dla kandydatów na studia II stopnia - dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego licencjata biologii, magistra biologii lub równorzędny. Formy sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się określone są w programach studiów. Szczegółowe metody weryfikacji efektów uczenia się, a także kryteria oceniania są określone przez nauczyciela akademickiego i umieszczone w sylabusie.

Formą stosowaną przy potwierdzaniu stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są zaliczenie na ocenę i egzamin. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończeniu. Pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne przechowywane są w archiwum do czasu zakończenia studiów przez studenta. Zaliczenia ustne są protokołowane według przyjętego

wzoru protokołu i także przechowywane w archiwum. Wszystkie oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się uzyskane przez studentów przechowywane są w systemie USOS oraz w dziekanacie – w wersjach papierowych protokołów egzaminacyjnych i zaliczeniowych. Każdy student ma możliwość wglądu do swojej pracy oraz zapoznania się ze szczegółami będącymi podstawą oceny co umożliwia równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Zasady weryfikacji stopnia osiągania założonych efektów uczenia się są odpowiednie. Osoby z niepełnosprawnościami mają możliwość dostosowania metod weryfikacji do swoich potrzeb.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów i prac dyplomowych. Praktykuje się wiele metod zaliczania, jednak do podstawowych należy egzamin ustny lub pisemny oraz zaliczenie na ocenę w przypadku ćwiczeń. Zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych może być realizowane w formie testów zamkniętych i/lub otwartych, kolokwii, wykonania pracy zaliczeniowej, projektu, prezentacji, pisemnego sprawozdania oraz zaliczenia ustnego. W większości wypadków ocena ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych uzyskiwanych w trakcie trwania zajęć. Na kierunku powstają prace licencjackie (kończące studia I stopnia) i magisterskie (na zakończenie studiów II stopnia). Tematyka prac dyplomowych zależy od charakteru tematycznego seminarium, w ramach którego praca jest przygotowywana, a także od indywidualnych propozycji i zainteresowań studentów oraz w przypadku uczestniczenia w badaniach prowadzonych przez osobę prowadzącą seminarium, od tematyki tych badań. Tematyka prac dyplomowych zarówno licencjackich jak i doktorskich jest zawarta w dyscyplinie nauki biologiczne, do której kierunek jest przyporządkowany i jest zgodna z efektami uczenia się. Wykonanie pracy dyplomowej na kierunku potwierdza opanowanie przez studenta treści programowych kierunku, a więc jest z tymi treściami zgodna. Prace licencjackie mają głównie charakter teoretyczny (kompilacyjny). Wykorzystywana jest tu literatura przedmiotu oraz kształtowana umiejętność wyszukiwania oraz posługiwania się danymi naukowymi. Proces ten jest weryfikowany jest poprzez napisanie pracy licencjackiej oraz zdanie egzaminu licencjackiego. Na II. stopniu studiów prace dyplomowe (magisterskie) mają charakter eksperymentalny (z użyciem aparatury badawczej), obserwacyjny (z zastosowaniem metod stosowanych w badaniach terenowych) lub mieszany. Weryfikacja prac laboratoryjnych i terenowych następuje podczas całego procesu przeprowadzania doświadczenia, obserwacji terenowych oraz pisania pracy. Przedstawiona praca dyplomowa pozwala na weryfikację wiedzy i umiejętności studenta w zakresie posługiwania się aparaturą badawczą (rozdział materiał i metody) oraz interpretację wyników (rozdział wstęp lub przegląd piśmiennictwa, wyniki i dyskusja) a także dokonanie syntezy uzyskanych rezultatów (rozdziały podsumowanie, wnioski itd.)

Procedurę dyplomowania określa księga procedur jakości kształcenia w UKSW oraz zarządzenia Rektora UKSW przytoczone na stronie Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku. Szczegółowe zasady wykonania pracy dyplomowej, terminu jej złożenia oraz warunków dopuszczenia do egzaminu dyplomowego i określenia jego terminu, a także tryb powoływania i zakresu obowiązków członków komisji egzaminacyjnej wraz z kryteriami oceniania określa regulamin studiów w UKSW. Na stronie internetowej znajduje się instrukcja postępowania studenta w procesie dyplomowania oraz dokument opisujący procedurę dyplomowania. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny nauki biologiczne, do której kierunek jest przyporządkowany. Proces dyplomowania przebiega odpowiednio. Decyzję o wyborze

promotora podejmują studenci. Promotor oferuje dyplomantom tematy prac, ale mogą oni również zgłaszać swoje propozycje.

Dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są uwidocznione także poprzez seminaria dyplomowych oraz poszczególne zaliczenia i egzaminy (uzyskanie absolutorium). W trakcie seminarium dyplomowego studenci potwierdzają swą zdolność stosowania wiedzy, umiejętności zdobytych w trakcie studiów oraz wykazują osiągnięte kompetencje osobiste i społeczne, stąd seminarium jest traktowane jako forma weryfikacji zakładanych kierunkowych efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągania przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie na kierunku biologia odbywają się na podstawie prawidłowo wdrożonych procedur i zasad. Reguły i procedury rekrutacji opierają się o zasadę równych szans i zapewniają właściwy dobór kandydatów. Zarówno na studiach I jak i II stopnia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Jednocześnie są one bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku biologia. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów, a ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji osiągania efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Uczelnia przewiduje dostosowanie metod weryfikacji dla studentów z niepełnosprawnościami. Proces rekrutacji proces dyplomowania oraz zaliczania poszczególnych przedmiotów są przejrzyste oraz dostępne na stronie internetowej. System weryfikacji efektów uczenia się na wizytowanym kierunku umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia dydaktyczne na kierunku biologia na studiach I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim prowadzone są przez 42 nauczycieli zatrudnionych w Instytucie Nauk Biologicznych i na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku UKSW, z których 27 osób to nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie mianowania lub umowy o pracę, dla których UKSW stanowi podstawowe miejsce pracy. Pozostałe 15 osób prowadzące zajęcia na kierunku jest zatrudnionych na umowy cywilnoprawne, w tym osoba prowadząca przedmiot *fizjologia zwierząt*. Na obydwu poziomach studiów kierunku ponad 50% zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Kadra dydaktyczna ocenianego kierunku to 4 nauczycieli z tytułem naukowym profesora, 12 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 24 ze stopniem naukowym doktora, 2 z tytułem magistra. Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły i stopnie naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów jest właściwa. W latach 2016-2020 2 nauczycieli uzyskało stopień doktora habilitowanego, a 4 nauczycieli stopień naukowy doktora.

Nauczyciele akademicy posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy. Dorobek obejmuje dziedzinę nauk ścisłych i biologicznych, nauk inżynieryjno-technicznych, nauk rolniczych, nauk fizycznych, nauk chemicznych i nauk matematycznych, w dyscyplinach i specjalnościach takich jak biologia, biologia człowieka, antropologia, ekologia, ekologia krajobrazu, ekologia krajobrazów rolniczych, teriologia, fizjologia roślin, fizjologia zwierząt, botanika, genetyka, neurofizjologia, mikrobiologia, inżynieria środowiska, inżynieria materiałowa, górnictwo i energetyka, inżynieria chemiczna, ogrodnictwo, nauki leśne, leśnictwo, rybactwo, fizyka, chemia, chemia środowiska, techniki analityczne, matematyka. Dorobek publikacyjny obejmuje ponad 120 prac oryginalnych, które ukazały się w czasopismach z listy JCR, m.in. Archives of Environmental Protection, Journal of Ecological Engineering, Physical Review, BioTechnologia, Plant Physiology and Biochemistry, Environmental and Experimental Botany, Progress in plant protection, Plant Breeding and Seed Science, Phytoparasitica, Microchimica Acta, Chemosphere, Analytical Chemistry, Environmental Science and Technology, Chemical Reviews, Atmospheric Chemistry and Physics, Biosensors and Bioelectronics, Electrochimica Acta, European Journal of Entomology, Chemistry European Journal, Progress in Brain Research, Acta Neurobiologiae Experimentalis, Frontiers in Neuroscience, Developmental Neurobiology, Chronobiology International, Developmental and Comparative Immunology, Scientific Report. Dorobek kadry ocenianego kierunku obejmuje też opracowania monograficzne (13), rozdziały w monografiach (69) oraz ponad 100 publikacji w innych czasopismach recenzowanych i punktowanych, w tym 71 w języku kongresowym. Na dorobek kadry w latach 2016-2020 składa się również udział w projektach badawczych i grantach, głównie krajowych (7), realizowanych w ramach projektów MNiSW - NCN, NCBiR (Preludium, Miniatura, Sonata bis), EMBO oraz patenty (1). Zróżnicowanie dorobku publikacyjnego umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Obciążenia godzinowe oraz przydział zajęć osobom prowadzącym zajęcia są zróżnicowane [od

75 godzin, poprzez 240 do 300 i 390], lecz umożliwiają realizację efektów uczenia się. Z wyjątkiem 1 osoby (zał. 4) nauczyciele posiadają dorobek naukowy adekwatny do treści kształcenia realizowanych na kierunku w dyscyplinie naukowej, do której został przyporządkowany kierunek. Należy uznać, że kwalifikacje, dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich są adekwatne do realizowanego programu i umożliwiają realizację zakładanych efektów uczenia się.

W ramach monitorowania rozwoju naukowego wydziałowa komisja ds. okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych systematycznie (raz w roku) przeprowadza procedurę oceny nauczycieli. Regularnie przeprowadzane są anonimowe studenckie ankiety ewaluacyjne oraz hospitacje zajęć pracowników samodzielnych. Wyniki tych ocen są przekazywane osobom zainteresowanym i stanowią element okresowej oceny nauczycieli. Ze względu na niewielki procent zwrotów studenckich ankiet ewaluacyjnych, trudno jest wykorzystać negatywne oceny nauczycieli do wdrożenia adekwatnych konsekwencji. Negatywna ocena w ankiecie studenckiej może być wykorzystana w przypadku pracowników zatrudnionych na umowę cywilnoprawną, skutkując brakiem przedłużenia umowy o pracę. Każdy prowadzący zajęcia zobowiązany jest do złożenia corocznego sprawozdania dotyczącego rozwoju naukowego. Szczegóły i kryteria oceny określone są w przepisach uczelnianych i wydziałowych. Od 2019 roku w UKSW działa Centrum Rozwoju Dydaktyki (CRD), które zostało powołane w celu wspierania młodej kadry w procesie przygotowania do prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz organizowania warsztatów i szkoleń dla pracowników dydaktycznych. Wsparciem dla działań CRD jest Ośrodek Badań Jakości Kształcenia UKSW, prowadzący badania nad zapewnieniem wysokiej jakości procesu dydaktycznego, m.in. poprzez analizę potrzeb nauczycieli czy wzmacnianie ich kompetencji. Za najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne można uznać uzyskanie Nadzwyczajnego Certyfikatu Lidera Jakości Kształcenia w programie „Studia z Przyszłością 2018” – dla kierunku biologia I i II stopnia, zaś w 2016 roku nagrody Best Paper Award przez Japanese Society of Limnology dla pracownika prowadzącego zajęcia na wizytowanym kierunku.

Na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku realizowana jest co pół roku ankietyzacja studentów, dotycząca oceny nauczycieli akademickich oraz prowadzonych przez nich zajęć. Studenci wypełniając ankietę oceniają: atrakcyjność zajęć, sposób przekazywania wiedzy, jakość kryteriów oceniania, odpowiedzialność i punktualność, obiektywizm w ocenie pracy studenta, sposób odnoszenia się do studentów, dostępność nauczycieli akademickich na dyżurach oraz życzliwość prowadzącego zajęcia wobec studentów. Istnieje również możliwość wpisania przez studentów własnych uwag. W opinii studentów ankiety studenckie są raczej kompletne i zawierają pytania do kompletnej oceny. Dodatkowo, studenci posiadają możliwość dodania własnego pytania bądź sugestii w przeznaczonej do tego części.

Nauczyciele akademicy są zadowoleni z form pomocy, jaką otrzymują od Uczelni podczas pokonywania kolejnych szczebli rozwoju naukowego [doktorat, habilitacja, uzyskanie tytułu naukowego profesora]. Pomoc polega na dofinansowaniu wyjazdów dydaktycznych i naukowych (staże krajowe i zagraniczne, udział w konferencjach), obniżeniu pensum.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele prowadzący zajęcia posiadają kompetencje, doświadczenie i udokumentowany dorobek naukowy umożliwiające prawidłową realizację zajęć oraz osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Struktura kwalifikacji oraz liczba kadry dydaktycznej w stosunku do liczby studentów, a także obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie przez studentów, której wyniki wykorzystywane są w doskonaleniu kadry i stymulują ją do ustawicznego rozwoju. Powołane w 2019 roku w UKSW Centrum Rozwoju Dydaktyki, wspiera młodą kadrę w procesie przygotowania się do prowadzenia zajęć dydaktycznych, organizuje warsztaty i szkolenia dla pracowników dydaktycznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Cennym elementem polityki kadrowej w UKSW, mającym istotny wpływ na doskonalenie jakości kształcenia, jest działalność Centrum Rozwoju Dydaktyki, którego głównym celem jest wspieranie młodej kadry w procesie przygotowania się do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Działania Centrum Dydaktyki nacechowane są skutecznością osiągania celów w sferze doskonalenia jakości kształcenia oraz trwałością ich wpływu na doskonalenie jakości kształcenia [Statut PKA, pkt. 3, 2 a, f]

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na kierunku na studiach I i II stopnia odbywają się w salach dydaktycznych, audytoryjnych salach ćwiczeniowych oraz aulach WNBS kampusu przy ul. Wóycickiego (otwarty w 2010) oraz w laboratoriach Centralnego Laboratorium Nauk Przyrodniczych (otwarte w 2014). W laboratoriach CLNP realizowane są zajęcia dydaktyczne, zgodne z programem studiów dla studentów I i II stopnia, ale też problematyka badawcza związana z realizacją prac licencjackich i magisterskich i badania własne pracowników kierunku. Laboratoria CLNP WBNS wyposażone są w aparaturę służącą celom dydaktycznym i realizacji prac badawczych przez studentów i pracowników. Prace dyplomowe studentów kierunku i badania naukowe pracowników mogą być realizowane także w instytucjach naukowych poza UKSW, z którymi WNBS podpisał umowy – 1/ Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN, 2/ Muzeum i Instytut Zoologii PAN, 3/ Instytut Badawczy Leśnictwa w Sękocinie Starym, 4/ Nadleśnictwo Chojnów Lasy Państwowe, Baniocha, 5/ Narodowy Instytut Leków, 6/ Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc. W placówkach tych, studenci kierunku biologia mają też możliwość odbycia praktyk i staży naukowych, korzystając z infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz potencjału naukowego wykładowców. W CLNP znajdują się laboratoria – fizyki, chemii organicznej, chemii ogólnej i analizy chemicznej oraz informatyki. W laboratorium chemii ogólnej i analizy chemicznej realizowane są zajęcia z chemii ogólnej, chemii nieorganicznej i biochemii, w laboratorium syntezy organicznej i analizy chemicznej ćwiczenia z chemii organicznej, a w laboratoriach informatycznych CLNP zajęcia w ramach pracowni komputerowych. W budynku CLNP znajduje się 13 laboratoriów specjalistycznych

- genetyczne, biologii molekularnej, biochemii, ekologii behawioralnej i ewolucyjnej, mikroskopii, zoologii, botaniki, mikrobiologii, hydrobiologii, anatomii i morfofizjologii, neurofizjologii, antropologii molekularnej, hodowli komórkowej, które do roku akademickiego 2019/2020 miały charakter dydaktyczno-naukowy. W roku akademickim 2020/21 władze WBNS podjęły działania mające na celu podział laboratoriów na naukowe i dydaktyczne. Powstało nowe dydaktyczne laboratorium mikrobiologii, biologii molekularnej i biochemii, z 15 stanowiskami i mikroskopami, które są stale doposażane w nową aparaturę i sprzęt do zajęć dydaktycznych. W laboratoriach, zależnie od ich specjalizacji, znajduje się wysokiej jakości nowoczesna aparatura i sprzęt laboratoryjny (np. do zajęć z biotechnologii, antropologii molekularnej, biologii molekularnej, genetyki, fizjologii roślin i mikrobiologii - incubator New Brunswick do hodowli komórek w warunkach hipoksji, cytometr przepływowy BD FACS Canto II, termocyklery Bio-Rad i termocyklery real-time, zamrażarki niskotemperaturowe Ingloo U445 z systemem BackUp CO², elektroporator, system radarowy dopplerowski, system do analizy i archiwizacji żeli Bio-Rad, urządzenia do izolacji DNA oraz do analizy jakościowej i ilościowej DNA, zautomatyzowany aparat do izolacji kwasów nukleinowych Promega, aparat do elektroforezy pionowej z modułem do blotów, multiscan – czytnik mikroplątek, spektrofotometr IMPLEC, UV-VIS Biosens, system do dokumentacji i analizy obrazu elektromagnetycznego żeli, transilluminator Biostep ze światłem UV i białym, mikroskop cyfrowy VHX-7000 z oprogramowaniem, mikroskop odwrócony z zestawem do kontrastu fazowego).

Dostęp do literatury specjalistycznej zapewnia Biblioteka Główna (kampus Dewajtis), będąca głównym źródłem zasobów bibliotecznych dla studentów i pracowników UKSW oraz jej filia (FBG), zlokalizowana w kampusie Wóycickiego, gdzie można odebrać i zwrócić zamówione podręczniki i wydawnictwa. System biblioteczny UKSW umożliwia zamawianie on-line książek, tworzenie historii wypożyczeń, dokonywanie prolongaty czy kontrolę stanu konta. Możliwa jest także usługa zamówienia skanów wybranych artykułów i rozdziałów. Studenci mogą wypożyczać książki dzięki legitymacji studenckiej bądź doktoranckiej lub dzięki karcie słuchacza studiów podyplomowych. Dla pracowników UKSW wydawane są karty dostępowe do bibliotek. W FBG studenci mają do dyspozycji 4 stanowiska komputerowe z dostępem do baz danych i cyfrowej wypożyczalni. Powierzchnia i układ pomieszczeń bibliotecznych, liczba miejsc w czytelni, dostęp do zasobów księgozbioru międzynarodowego są dogodne dla studentów i pozwalają na komfortowe korzystanie z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Wielkość księgozbioru biblioteki głównej obejmuje 456 697 woluminów, 327 070 wol. druków zwartych, 129 627 wol. czasopism (stan 31.12.2019). Studenci i pracownicy kierunku mają dostęp do 37 e-baz elektronicznych, m.in. Web of Science, Science, Wiley Online Library, Scopus, Springer Link, Nature.com. W obu bibliotekach UKSW znajdują się ogólnodostępne urządzenia umożliwiające kopiowanie, skanowanie i drukowanie materiałów. Studenci i pracownicy UKSW, w tym kierunku mają też możliwość korzystania z Systemu Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa) a więc ze zbiorów biblioteki głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, biblioteki głównej Wojskowej Akademii Technicznej, biblioteki głównej Pedagogiki Specjalnej, biblioteki uniwersyteckiej w Warszawie, biblioteki głównej Politechniki Warszawskiej oraz biblioteki głównej Akademii Wychowania Fizycznego.

Do dyspozycji studentów WBNS przewidziano dwie pracownie komputerowe, każda z kilkunastoma miejscami z dostępem do komputerów i Internetu. Do dyspozycji studentów przeznaczono też ogólnodostępne stanowiska komputerowe w kampusie Wóycickiego. W opinii studentów zarówno wyposażenie pracowni komputerowych, jak i ogólnodostępne komputery na terenie kampusu

wymagają unowocześnienia (nowsze komputery, lepsze oprogramowanie, większa liczba komputerów). Rekomenduje się poprawienie wyposażenia pracowni komputerowych w nowe komputery wraz z oprogramowaniem.

Zajęcia terenowe, realizowane są w kilku miejscach bazy pozauczelnianej, obejmującej – 1/ Stację Hydrobiologiczną Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN w Mikołajkach w Mazurskim Parku Krajobrazowym, 2/ Zespół Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska im. Jana Zamoyskiego w Zwierzyńcu w Roztoczańskim Parku Narodowym, 3/ Powiatowy Zespół Szkół w Chęcinach w Świętokrzyskim Parku Narodowym, 4/ Gawrych Ruda w Wigierskim Parku Narodowym, 5/ Kamieniołom Owadów – Brzezinki, Sławno, Muzeum Ziemi PAN oraz powołaną w 2020 roku Stację terenową INB Wróble w Dolinie Wisły.

Infrastruktura dydaktyczna i ciągi komunikacyjne na terenie kampusu WBNS dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Uczelnia posiada Certyfikat Fundacji Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych, który potwierdza, że UKSW jest miejscem przyjaznym osobom z niepełnosprawnościami. Są to różne formy udogodnień, takie jak np. oznaczenia drzwi dla osób niewidomych, duże windy, podjazdy umożliwiające przemieszczanie się osób na wózku, dostosowane toalety, tekstowe wersje stron internetowych dla osób niedowidzących lub niewidomych. W opinii studentów nawierzchnia chodnika w kampusie Wóycickiego utrudnia a czasem uniemożliwia przemieszczanie się osób niepełnosprawnych (na wózku).

Infrastruktura gastronomiczna uwzględnia potrzeby studentów i pracowników WBNS. Na korytarzach obiektów dydaktycznych i naukowych znajdują automaty z napojami i przekąskami oraz punkty gastronomiczne, gdzie można zjeść gorący posiłek.

W najbliższym czasie (początek 2021 roku) przewidziane jest oddanie do użytku wybudowanej już hali sportowej. W ramach rozwoju infrastruktury dydaktycznej i naukowej UKSW również w 2021 roku nastąpi oddanie do użytku 1/ Multidyscyplinarnego Centrum Badawczego (MCB) UKSW w Kampusie Dziekanów, gdzie znajdują się laboratoria przyrodnicze dla WNBS oraz 2/ Collegium Medicum. W obu tych centrach dydaktyczno-naukowych przewidziane są laboratoria dla studentów i kadry WBNS.

W UKSW począwszy od roku akademickiego 2010/2011 WSZJK prowadzona jest coroczna ocena, m.in. infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie, celem której jest dostarczenie władzom UKSW i poszczególnych wydziałów informacji o sposobie postrzegania przez nauczycieli i studentów funkcjonowania uczelni, w tym zakresie. Pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz studenci składają zapotrzebowania w formie tabel w Excel. Zapotrzebowanie na sprzęt dydaktyczny kierowane jest do dziekana WBNS w każdym roku kalendarzowym. W 2020 roku zakupy były realizowane do marca 2020 oraz przez okres wakacyjny. W związku z sytuacją epidemiczną zapotrzebowanie na odczynniki chemiczne nie zostało zrealizowane w pełni. Środki finansowe, które pozostały, umożliwiły zakup dodatkowego sprzętu laboratoryjnego, który będzie wykorzystywany podczas przyszłych zajęć i będzie służył do realizacji prac dyplomowych. Ostatnie badanie opinii przeprowadzone zostało za pośrednictwem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studenta (21 marca-23 kwietnia 2019) i było nadzorowane przez Centrum Systemów Informatycznych. W oparciu o zebrane opinie OBJKE przygotowuje raporty na temat oceny infrastruktury dydaktycznej,

które poddawane są analizie przez WKJK WNBS oraz Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia UKSW, której efektem jest m.in. modernizacja wyposażenia sal dydaktycznych oraz utworzenie aplikacji mobilnej iUKSW. Wyposażenie laboratoriów i sal ćwiczeniowych monitorowane jest na bieżąco i sukcesywnie wzbogacane w sprzęt pozwalający na realizację innowacyjnych badań naukowych oraz zajęć dydaktycznych. Nadzór nad monitorowaniem infrastruktury naukowo-dydaktycznej INB sprawuje dyrektor INB, wspierany przez uwagi zgłaszane przez pracowników i studentów w ramach posiedzeń Rady INB oraz podkomisji dydaktycznej INB.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne oraz działania, których celem jest rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych umożliwiają realizację procesu dydaktycznego na kierunku. Liczba sal wykładowych, seminaryjnych i laboratoriów, liczba stanowisk, ich wyposażenie w sprzęt i aparaturę naukowo-dydaktyczną laboratoriów dydaktycznych i naukowych są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz pozwalają na prawidłową realizację zajęć na studiach I i II stopnia. Studentom umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się i przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, prowadzącym prawidłową realizację zajęć a absolwentom kierunku przygotowanie adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej. Infrastruktura dydaktyczna i biblioteka dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Uzyskanie Certyfikatu Fundacji Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych pokazuje, że UKSW jest miejscem przyjaznym dla osób niepełnosprawnych (2020 - zakupy sprzętu dydaktycznego dla osób niepełnosprawnych, m.in. adaptery Redleaf SOM-1 do montażu smartfonów na lunetach, teleskopach i mikroskopach). Atrakcyjna baza naukowo-dydaktyczna pozauczelniana przeznaczona jest do realizacji zajęć terenowych dla studentów kierunku. Prowadzone są na kierunku zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w formie kształcenia hybrydowego. Wykorzystywane są laboratoria CLNP do upowszechniania różnych form nauki dla społeczności pozaakademickiej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W ramach Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW działa rada biznesu, której celem jest udział w tworzeniu nowoczesnych programów akademickich na rzecz studentów WBNS w odniesieniu do jak najlepszego dostosowania profilu zawodowego absolwentów do oczekiwań rynku oraz pracodawców zarówno w kraju i za granicą. W skład rady biznesu aktualnie wchodzi 28 członków reprezentujących sektor prywatny, publiczny i naukowo-badawczy, których zakres i zasięg działalności jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Rada biznesu to gremium, stanowiące forum wymiany myśli i kontaktów między środowiskiem akademickim oraz środowiskami biznesu i administracji. Potrzeby zmian i rozwoju są omawiane w trybie spotkań, minimum raz w roku, podczas których rada biznesu wyraża swoje opinie dotyczące cykli dydaktycznych, ewentualnej konieczności wprowadzenia nowych kierunków i przedmiotów podnoszących kompetencje absolwentów, angażuje się w prowadzenie tematycznych szkoleń i warsztatów, praktyk i staży studenckich oraz umożliwia podejmowanie wspólnych przedsięwzięć badawczych z zakresu innowacji oraz rozwoju przedsiębiorczości akademickiej. Rada biznesu, m.in. uczestniczy w wspólnych przedsięwzięciach badawczych z zakresu innowacji oraz tworzenia wokół realizowanych prac naukowo-badawczych spółek typu start-up, spin out i spin off.

W ramach jednego ze spotkań Rady Biznesu w dniu 21.02.2020, w którym uczestniczyło 4 interesariuszy z otoczenia społeczno-gospodarczego, oraz prezes Rady - zawodowo związany z Komisją Gospodarki Wodno-Ściekowej Krajowej Rady Gospodarki Wodnej wspólnie z przedstawicielami Wydziału omawiano dostosowywanie programów na kierunku do zmian związanych z nową ustawą - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Proponowane zmiany w programach nauczania zastały zaopiniowane pozytywnie przez radę oraz podjęto dyskusję na temat procedury odbywania praktyk przez studentów oraz ich wpływu na zdobywanie umiejętności praktycznych, a także stworzenia możliwości zdobywania uprawnień i certyfikatów zawodowych przez studentów w trakcie cyklu kształcenia.

Szczególnie zaangażowani we współpracę z Wydziałem są: przewodniczący rady biznesu, właścicielka jednoosobowej firmy doradztwa rolniczego specjalizującej się w pozyskiwaniu funduszy unijnych do realizacji projektów np. studium wykonalności, przedstawiciel firmy dostarczającej aparaturę naukowo-badawczą (techniką obrazowania), przedstawiciele warszawskiego oraz łódzkiego ZOO. Udział w/w pracodawców w spotkaniach organizowanych przez Wydział, wskazuje na bardzo dobrą współpracę z władzami oraz pracownikami naukowo-dydaktycznymi. Z kolei angażowanie firm do aktywnego udziału w prowadzeniu zajęć o charakterze praktycznym, potwierdza zrozumienie przez Wydział roli otoczenia społeczno-gospodarczego w określaniu właściwych kierunków rozwoju kształcenia i wyboru najlepszej drogi do osiągnięcia konkurencyjności na ciągle zmieniającym się rynku pracy. Dzięki budowaniu przez Wydział dobrych relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz wyrażanego zadowolenia pracodawców z wspólnie realizowanych przedsięwzięć, w tym dobrego poziomu przygotowania studentów odbywających praktyki, pracodawcy deklarują swoją gotowość do rozszerzania współpracy z Wydziałem i jednocześnie potwierdzają swoją gotowość do przyjmowania większej liczby studentów na praktyki. Taką gotowość do poszerzania współpracy zgłaszają,

m.in. przedstawiciele ZOO, którzy również mogą zaoferować inne niż obecnie realizowane formy współpracy ze studentami i pracownikami.

Przedstawiciele pracodawców potwierdzają realizację różnorodnych form współpracy z Wydziałem jak np. wizyty studyjne, warsztaty, staże, zajęcia terenowe i udział na zaproszenie w zajęciach dydaktycznych. Do szczególnie interesujących należą warsztaty mikroskopowe organizowane systematycznie dla studentów Wydziału dzięki czemu są podnoszone ich umiejętności w zakresie nowoczesnych technik obrazowania. Realizowane zajęcia terenowe dla studentów przyczyniają się do efektywniejszego przekazywania przez kadrę Wydziału wiedzy, która jest przydatna w praktyce. Zajęcia terenowe oraz i inne formy praktycznego uczenia się są szczególnie doceniane przez studentów. W ocenie ZO PKA otoczenie społeczno-gospodarcze ma wpływ na efekty kształcenia i na bieżąco zgłasza identyfikowane w ramach współpracy z Wydziałem potrzeby wynikające z konieczności szybkiego reagowania na najnowsze trendy zmian rynku pracy, tj. znajomość zagadnień związanych z przedsiębiorczością, dobrą znajomość narzędzi informatycznych w zakresie bazy danych i lepszą znajomość wykorzystania arkusza excel oraz poprawę poziomu posługiwania się w trybie aktywnym językiem angielskim, w tym specjalistycznym oraz konsolidację technik diagnostycznych nauczanych na Wydziale w jednym przedmiocie z uwzględnieniem możliwego interdyscyplinarnego ich wykorzystania.

Wydział przedstawił listę ciekawych tematów zajęć realizowanych w ramach wizyt studyjnych np. w Narodowym Instytucie Leków, Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Stołecznej Policji, Instytucie Biologii Doświadczalnej PAN im. M. Nenckiego, Instytucie Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im M. Mossakowskiego PAN, SGGW, warsztatów mikroskopii realizowanych przez ekspertów z firmy Olympus i firmy Kayence, staży naukowych i wybranych zajęć prowadzonych przez zaproszonych gości z otoczenia społeczno-gospodarczego. Przykłady specjalistów zaproszonych w ramach zajęć *metody antropologiczne i molekularne w kryminalistyce*, to biegły sądowy z zakresu antropologii oraz specjalista z zakresu fotogrametrii z Zakładu Paleontologii PAN, czy w przedmiocie *metody badania ekologii ptaków i ssaków*, zaproszony specjalista z uprawnieniami do obrączkowania ptaków.

Wydział prowadzi analizy potrzeb rynku pracy, losów absolwentów kierunku w ramach ankiet dotyczących opinii interesariuszy zewnętrznych w zakresie efektów uczenia się, programu nauczania, profilu absolwenta i programu kształcenia. Z raportów z ww. opinii z dnia 3.12.2020 r. wynikają konkretne wnioski i cenne uwagi, np. dotyczące profilu absolwenta i uwagi o potrzebie wzmocnienia jego konkurencyjności na rynku pracy. Raport bazuje na ograniczonej liczbie ankiet, co może być efektem dość rozbudowanej treści tych ankiet o małym stopniu czytelności, co nie zachęca do ich wypełnienia.

Niewielka liczba studentów na Wydziale w porównaniu z sytuacją na innych uczelniach, stanowi potencjalną przewagę i atut do rozwoju współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy wykorzystaniu wsparcia przez władze Wydziału i Uczelni, biorąc pod uwagę wymagany czas przewidywany na współpracę z biznesem i aspekty motywacyjne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Potwierdzono różnorodne formy kontaktów i współpracy Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jak również plany rozszerzania tej współpracy. Rodzaj i zakres działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniami zawodowego rynku pracy. Pozyskiwane ankiety oraz ich analiza, systematyczne spotkania z Radą Biznesu oraz interesariuszami spoza Rady jest dobrym narzędziem do monitorowania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i oceny jej efektów w odniesieniu do programu studiów, poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i kierunki jego zmian oraz osiągania oczekiwanych przez pracodawców efektów uczenia i kompetencji absolwentów. Obserwowany wzrost skali współpracy z roku na rok potwierdza, że Wydział podejmuje nowe wyzwania w celu ciągłego doskonalenia procesów współpracy z otoczeniem i poprawy oraz dostosowywania programu do potrzeb rynku pracy, efektów uczenia się i tym samym zwiększenia atrakcyjności absolwentów Wydziału na rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku obejmują wymianę kadry i studentów, udział w konferencjach międzynarodowych, poprawę komunikacji ze studentami w językach obcych, ofertę przedmiotów w języku angielskim skierowaną do studentów z zagranicy i dla studentów z kierunku biologia, realizację projektów przy udziale partnerów z zagranicy. Informacje o możliwościach wyjazdów na wymianę międzynarodową studenci mogą znaleźć na stronie internetowej w zakładce „programy mobilności” i działu współpracy międzynarodowej UKSW. Dodatkowo pełnomocnik dziekana ds. programów wymiany międzynarodowej na corocznym spotkaniu informacyjnym zachęca studentów do uczestniczenia w programach mobilności.

Jednym ze sposobów podnoszenia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku jest wymiana kadry prowadzącej zajęcia i studentów. Uczelnia umożliwia studentom i kadrze prowadzącej zajęcia udział w międzynarodowych programach mobilności w ramach programów – Erasmus+, KA107 i KA2. W latach 2016-2019 w ramach programu Erasmus +, KA107 i KA2 na staże i praktyki studenckie wyjechało 4 studentów (El Centro Nacional de Investigaciones Oncológicas, Hiszpania, Stratford-upon-Avon Butterfly Farm, Latvijas Universitate). W okresie 2018-2019 w ramach wymiany Erasmus+ na kierunku przebywali studenci z uczelni partnerskich Universidad Autonoma de Madrid, Hiszpania (Cristina San Vicente Univeros) oraz Catholic University in Ružomberok (Michaela

Suvakova). W latach 2016-2019 - w ramach programu Erasmus + i Erasmus + K2 wyjechało 6 nauczycieli kierunku Biologia do Humboldt Universität, Berlin; Yerevan State University, Armenia; University College Absalon, Dania; University of Lubljana, Słowenia. W tym okresie nauczyciele kierunku aktywnie uczestniczyli w blisko 50 konferencjach międzynarodowych.

W tym samym okresie kierunek gościł 5 wykładowców - z Leibnitz Institute for ZOO and Wildlife Research z Berlina oraz z uczelni partnerskiej Yerevan State University, którzy wygłosili cykl wykładów, w ramach przedmiotu *Bioróżnorodność – zajęcia terenowe* „Introduction to Statistics”, „Socio-cultural influences on biology of child and adolescence growth”, „Migration and reproduction ecology influences on biological status of the population”.

W ramach poprawy komunikacji ze studentami w językach obcych, 3 pracowników administracyjnych kierunku brało udział w programie Working for Europe (Universitat Politècnica de València).

Należy jednak stwierdzić, że udział studentów kierunku w procesie umiędzynarodowienia jest stosunkowo niewielki. Studenci wskazują na brak własnych kompetencji językowych, ze względu na zróżnicowany poziom lektoratów – są dobrzy lektorzy, ale są lektorzy przez studentów oceniani negatywnie. Inną przyczyną niewystarczającego umiędzynarodowienia w opinii studentów jest wykonywanie pracy zarobkowej, która jest dla studentów źródłem utrzymania, realizacja studiów na drugim kierunku oraz nieatrakcyjne oferty wyjazdów (np. Łotwa, Litwa). Dla studentów, którzy w niewystarczającym stopniu są przygotowani do udziału w zajęciach prowadzonych w języku angielskim SJO przygotowało ofertę, która obejmuje lektoraty również dla innych języków obcych, np. niemieckiego poziom A1-B2, francuski B1-B2, rosyjski A1, B1-B2, włoski A1, B1-B2, hiszpański A1, B1-B2, angielski B1-C1. W ramach poprawy umiejętności językowych studentów realizowane są też takie przedmioty jak *język angielski dla biologów – podstawowy* oraz *język angielski dla biologów – zaawansowany*, które mogłyby pomóc studentom w podjęciu decyzji o udziale w oferowanych przez Uczelnię programach mobilnych. Mimo podjętych przez uczelnię działań rekomenduje się intensyfikację działań promujących programy międzynarodowej mobilności studenckiej oraz skuteczniejszą weryfikację metod, które umożliwią studentom osiągnięcie wyższych kwalifikacji językowych.

Duże znaczenie w podnoszenia umiędzynarodowienia procesu kształcenia ma przygotowana przez Wydział bogata oferta kształcenia w języku angielskim dla przedmiotów – *landscape ecology, introduction to zoology, molecular biology, osteology, general ecology, field cours in behavioural methods, physical anthropology, human ecology, cell biology, priumatology, human physiology, human genetics, neurocognitivistics, research methods in human biology*. Oferta skierowana jest dla studentów z zagranicy i dla studentów kierunku.

Ważnym czynnikiem umiędzynarodowienia procesu kształcenia realizacja projektów z badaczami z ośrodków naukowych za granicą, np. Open Science Schooling (2017-2020), The Unteachables (2018-2020), Family Based Open Science Schooling (2019-2021), Mistrzowie dydaktyki (MNiSW). Uczestnictwo w tych projektach ma na celu poznanie nowoczesnych metod nauczania a także wykorzystanie doświadczenia i dobrych praktyk stosowanych w zagranicznych instytucjach naukowych.

Uczelnia przeprowadza okresowe oceny umiędzynarodowienia kształcenia (raz w roku) oraz gromadzi i analizuje dane nt. liczby studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających (praktyki, staże), liczby nauczycieli i pracowników administracyjnych wyjeżdżających i przyjeżdżających w ramach wymiany. Wprowadzono system kart samooceny wydziału przez władze dziekańskie i wydziałową komisję ds. jakości kształcenia w każdym roku akademickim. Dane z kart samooceny są podstawą do - zwiększania liczby wykładowców z zagranicy, zwiększania liczby wykładowców WBNS w wyjazdach, szkoleniach zagranicznych, stażach, udziału w programach Erasmus +, KA107 i KA2, powołania pełnomocników dziekana ds. programów Erasmus + dla każdego z kierunków, którzy pełnią rolę tutorów dla studentów z zagranicy oraz stworzenia pełnej oferty Erasmus + dla studentów przyjeżdżających z zagranicy (współpraca z Wydziałem Filozofii Chrześcijańskiej i Wydziałem Matematyczno-Przyrodniczym).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka stworzyła warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Występuje bogata oferta kształcenia w języku angielskim, umożliwia się podnoszenie kwalifikacji językowych poprzez wprowadzenie bogatej oferty lektoratów języków obcych (angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski, francuski, włoski). W ofercie dla studentów znajdują się przedmioty *język angielski dla biologów – podstawowy* oraz *język angielski dla biologów – zaawansowany*. Uczelnia przeprowadza okresowe oceny umiędzynarodowienia kształcenia (raz w roku) oraz gromadzi i analizuje dane nt. liczby studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających (praktyki, staże), liczby nauczycieli i pracowników administracyjnych wyjeżdżających i przyjeżdżających w ramach wymiany. Wprowadzono system kart samooceny wydziału przez władze dziekańskie i wydziałową komisję ds. jakości kształcenia w każdym roku akademickim. Dane z kart samooceny są podstawą do - zwiększania liczby wykładowców z zagranicy, zwiększania liczby wykładowców WBNS w wyjazdach, szkoleniach zagranicznych, stażach, udziału w programach Erasmus +, KA107 i KA2, powołania pełnomocników dziekana ds. programów Erasmus + dla każdego z kierunków, którzy pełnią rolę tutorów dla studentów z zagranicy oraz stworzenia pełnej oferty Erasmus + dla studentów przyjeżdżających z zagranicy (współpraca z Wydziałem Filozofii Chrześcijańskiej i Wydziałem Matematyczno-Przyrodniczym).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Do mocnych stron studiowania na kierunku biologia na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku zaliczyć należy możliwość łączenia pracy z nauką. System wsparcia studentów w procesie uczenia się jest prowadzony systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy. Wsparcie studentów realizowane jest na dwóch płaszczyznach: ogólnouczelnianej oraz wydziałowej. Wśród jednostek ogólnouczelnianych wspierających studentów w procesie uczenia się wyróżnić należy: dział współpracy międzynarodowej, dział pomocy materialnej, centrum szkoleń i doradztwa zawodowego, biuro karier, samorząd studentów, pełnomocnik rektora UKSW ds. osób z niepełnosprawnością oraz centrum wsparcia studenta. Na szczeblu wydziałowym studenci wspierani są w procesie uczenia się przez: władze wydziału, w szczególności przez prodziekana ds. kształcenia, kierownika wizytowanego kierunku, pełnomocnika dziekana ds. praktyk studenckich, pełnomocnika ds. praktyk pedagogicznych, pełnomocnika dziekana ds. programu Erasmus+, pracowników dziekanatu, opiekunów poszczególnych roczników, opiekunów kół naukowych, a także starostów.

W ramach systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się na poziomie Wydziału, prodziekan ds. kształcenia odpowiada w głównej mierze za obsługę studiów, sprawy studenckie oraz nadzór nad prawidłową realizacją procesu kształcenia na Wydziale. Docelowo, za prawidłową realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku odpowiada kierownik kierunku. Do pozostałych zadań kierownika kierunku należą w szczególności: opracowanie i przydział zajęć dydaktycznych, terminowa publikację kart przedmiotów, za wydawanie decyzji w sprawach studenckich nie mających charakteru administracyjnego, za zapewnienie jakości kształcenia oraz za bieżącą komunikację z opiekunami studiów. Za wsparcie studentów w realizacji praktyk studenckich na Wydziale odpowiada pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich. Do jego zadań należą w szczególności: sprawowanie nadzoru dydaktycznego i wychowawczego nad przebiegiem praktyki, bieżący kontakt ze studentami realizującymi praktyki mający na celu ustalenie i osiągnięcie założonych efektów uczenia się oraz kontakt z opiekunami praktyk wyznaczanymi przez instytucje współpracujące z Uczelnią. Pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich ma również możliwość hospitacji pracy studenta w trakcie realizowanych przez niego zadań.

W celu wzmocnienia wsparcia studentów na Wydziale powoływani są opiekunowie poszczególnych roczników. W większości przypadków dla każdego roku studiów na kierunku biologia przypisany jest jeden opiekun. Do zadań opiekunów należą w szczególności: organizacja spotkań informacyjnych, wdrażanie studentów pierwszego roku w życie Wydziału, koordynacja wyboru starostów oraz udzielanie pomocy w sprawach związanych z procesem uczenia się. System wsparcia studentów w procesie uczenia się uwzględnia wsparcie studentów w zakresie przygotowania do udziału lub prowadzenia działalności naukowej. W tym zakresie studenci wspierani są zarówno merytorycznie, jak i finansowo.

Przyjęty na Uczelni system wsparcia studentów w procesie uczenia się przewiduje systemowe wsparcie dla studentów wybitnych. Zgodnie z regulaminem studiów, Uczelnia uwzględnia szczególne zainteresowania i uzdolnienia studentów, umożliwiając im tym samym indywidualny dobór metod i form kształcenia. Dobór ten jest realizowany przez elastyczny system studiów oraz możliwość

studiowania według indywidualnej organizacji studiów. Zwrócić należy uwagę, że obecnie na kierunku Biologia nie ma studentów objętych indywidualną organizacją studiów lub indywidualnym planem studiów i programem studiów.

W ramach systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się, Uczelnia wspiera studentów również w zakresie rozwoju sportowego, artystycznego, organizacyjnego oraz wspiera rozwoju postaw przedsiębiorczych.

Za sportowy rozwój studentów na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odpowiedzialne jest uniwersyteckie studium wychowania fizycznego. Studium corocznie przygotowuje bogatą ofertę sportową w ramach zajęć wychowania fizycznego dla studentów. Oferta dla studentów obejmuje m.in.: pływanie, siłownię, ćwiczenia TBC, ABT, pilates, aerobik, zumbę, taniec towarzyski, gimnastykę korekcyjną, samoobronę, ścianę wspinaczkową, nordic walking, piłkę nożną, siatkową i koszykową; a także rajdy i turystykę kwalifikowaną: rowery, kajaki oraz w ramach zajęć wakacyjnych szkoleniowy obóz żeglarski i wędrówki piesze. Do działającej na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie organizacji studenckiej wspierającej rozwój sportowy studentów zaliczyć należy Akademicki Związek Sportowy. W ramach jego działalności studenci mają możliwość aktywności sportowej w ramach dyscyplin takich jak: piłka nożna, koszykówka, piłka siatkowa, judo oraz sportów zimowych. Dodatkowo, w 2018 roku na kampusie Wóycickiego otwarto centrum sportu UKSW. Obiekt został udostępniony zarówno społeczności akademickiej jak i mieszkańcom Warszawy. Zwrócić należy uwagę na fakt, że studenci czynnie uprawiający sport wspierani są przez program Narodowej Reprezentacji Akademickiej.

W ramach rozwoju artystycznego studentów, na Uczelni działają organizacje studenckie takiej jak: Chór UKSW, Teatr Akademicki UKSW, Zespół Muzyczny UKSW oraz wiele innych. Ponadto dużą część działań w zakresie rozwoju sportowego i artystycznego działalności realizuje Samorząd Studentów aktywizując studentów i udostępniając im przestrzeń do współpracy. Natomiast rozwój przedsiębiorczych podstaw studentów realizowany jest na dwóch poziomach: w ramach programu studiów oraz w ramach działalności jednostek uniwersyteckich. Formą rozwoju przedsiębiorczości w ramach programu studiów są wizyty specjalistów podczas zajęć, a także wizyty studyjne, które organizowane są przez wykładowców w firmach i instytutach badawczych. Dotychczas odbyły się wizyty studyjne takie jak: „Mikrorozmnażanie in vitro eksplantów akacji w celu hodowli na plantacjach leśnych” w Instytucie Badawczym Leśnictwa w Sękocinie Starym, czy „Pałeczki jelitowe wytwarzające karbapenemazy - bieżące problemy” w Narodowym Instytucie Leków w Warszawie. Na szczeblu ogólnouniwersyteckim za rozwój przedsiębiorczości wśród studentów odpowiada biuro karier. W ramach swojej działalności biuro przygotowuje studentów do wejścia na rynek pracy oraz pomaga w rozwoju ich kompetencji, tak, aby student mógł znaleźć zatrudnienie odpowiadające jego kwalifikacjom i aspiracjom. Cele te osiągnąć są poprzez prowadzenie zajęć dydaktycznych o charakterze warsztatowym, prowadzenie poradnictwa zawodowego w ramach indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym, realizację krótkich form szkoleniowych lub warsztatowych oraz spotkań z przedstawicielami z rynku pracy. Do wyżej wymienionych form zaliczyć można m.in. warsztaty takie jak: „Student na rynku pracy - CV” – warsztat dotyczący poprawnego konstruowania dokumentów aplikacyjnych” czy „Polskie Linie Lotnicze – odLOTowy pracodawca” – spotkanie z przedstawicielami działu HR PLL LOT na temat ścieżek kariery w branży lotniczej”. Rozwój kompetencji w zakresie przedsiębiorczości realizowany jest również w ramach przedmiotów ogólnouczelnianych, za których przebieg odpowiedzialne jest między innymi

biuro karier. Wśród przedmiotów tych wyróżnić można: *warsztaty trenerskie* (120h), *warsztaty umiejętności leaderskich* (60h), *biznesplan*, *kreowanie wizerunku i budowanie marki* (24h) oraz *ABC własnego biznesu* (32h).

Studenci mogą uzyskać zaliczenie praktyk poprzez pracę zawodową lub inną działalność pozauczelnianą, o ile spełniają one warunki i kryteria wynikające z programu studiów i umożliwiają uzyskanie konkretnych efektów uczenia się. Podkreślić należy, że działania takie stoją w sprzeczności ze stanowiskiem nr 4/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020. Rekomenduje się zapoznanie z wyżej wymienionym aktem oraz wdrażenie stosownych procedur wewnątrz uczelni. Co więcej, studenci mają możliwość własnego zgłoszenia i proponowania miejsca realizacji praktyk studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na wizytowanej Uczelni dostosowane jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Regulamin studiów przewiduje wsparcie studentów z niepełnosprawnościami w toku ich studiów. Do form wsparcia zaliczyć można, m.in.: indywidualną organizację studiów, indywidualny plan studiów i program studiów. Ponadto studenci z niepełnosprawnościami, po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika BON i zgody dziekana na indywidualną organizację, mają prawo również do przydzielania pomocy asystującej podczas zajęć dydaktycznych oraz w trakcie trwania egzaminów, wydłużenia czasu egzaminów (maksymalnie o 50%), zamiany pisemnej formy egzaminu na formę ustną lub odwrotnie, przesunięcia terminu egzaminu, jeśli w związku ze specyfiką niepełnosprawności student nie może przystąpić do egzaminu w wyznaczonym czasie oraz wyznaczenie tłumacza migowego. Zwrócić należy uwagę, że z formy dostosowania zajęć i programu studiów do indywidualnych potrzeb studenta skorzystać mogą również studenci uzdolnieni, czy studenci wychowujący dzieci.

Bardzo istotnym czynnikiem wsparcia dla studentów niepełnosprawnych jest zniesienie w budynku Uczelni barier architektonicznych utrudniających poruszanie się po nim, m.in.: wyznaczenie dogodnych miejsc do parkowania pojazdów, wejście do budynku bez ograniczeń architektonicznych, możliwość korzystania z windy, łatwy dostęp do pomieszczenia przechowującego wózek inwalidzkie, dostosowanie ogólnodostępnych sanitariatów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dostosowanie ciągów komunikacyjnych oraz pomieszczeń dydaktycznych do osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. W salach ćwiczeniowych i wykładowych rozmieszczono ławki w taki sposób, aby możliwe było przemieszczanie się osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Studenci mają możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa psychologicznego. Porady i konsultacje skierowane są do studentów doświadczających trudności związanych z funkcjonowaniem w środowisku akademickim (tj. stres, konflikty, poczucie wykluczenia społecznego, trudności w integracji w grupie) oraz do studentów przeżywających indywidualne problemy emocjonalno-psychiczne (tj. stany depresyjne, napięcia emocjonalne, stany lękowe, problemy osobiste lub rodzinne, itd.). Zwrócić należy uwagę również, że w okresie pandemii Covid-19 poradnictwo psychologiczne odbywa się w formie kontaktu on-line. Studenci zainteresowani pomocą psychologiczną dokonują rejestracji przez formularz dostępny na stronie internetowej BON. Dodatkowo, studenci mają możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa pedagogicznego. Porady skierowane są do studentów doświadczających trudności w nauce, braku umiejętności organizacji nauki własnej, specyficznych problemów warunkujących skuteczne uczenie się

i przygotowywania do egzaminów i zaliczeń, trudności komunikacyjne, nieumiejętność przekazywania własnej wiedzy. Student może również zgłosić sytuację konfliktową, wniosek lub skargę w anonimowej ankiecie studenckiej danego przedmiotu. Procedurę rozwiązywania sytuacji konfliktowych sygnalizowanych w ankietach uruchamia prodziekan ds. studenckich i kształcenia. W przypadku konfliktu między studentami, kiedy nie nastąpi rozwiązanie konfliktu, prodziekan ds. kształcenia informuje o tym prorektora ds. studenckich i kształcenia. W przypadku, gdy sprawa dotyczy nauczyciela akademickiego prodziekan informuje o istniejącym konflikcie kolegium dziekańskie, które podejmuje próbę rozwiązania konfliktu. Wsparcia w tym zakresie studentom udziela również centrum wsparcia studenta. Na Uczelni wprowadzono w życie zarządzenie rektora w sprawie wprowadzenia w UKSW Wewnętrznej Procedury Antymobbingowej. Ponadto wszelkie informacje o niepokojących zdarzeniach trafiają do władz Wydziału i podlegają bieżącej analizie, są także przekazywane do właściwego prorektora z prośbą o zlecenie przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego przez rzecznika dyscyplinarnego ds. Studentów UKSW.

System wsparcia studentów w procesie uczenia się uwzględnia również sposób zgłaszania przez studentów skarg i wniosków oraz określa ich rozpatrywanie. Procedura zgłaszania skarg i ich rozpatrywania opisana jest w księdze jakości kształcenia - procedura i system zapobiegania zjawiskom patologicznym związanym z procesem kształcenia. Podkreślić należy, że obecnie na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku UKSW opracowywana jest procedura, która ma doprecyzować ścieżkę zgłaszania przez studentów skarg i wniosków. Zarządzeniem dziekana uregulowano zasady rozwiązywania sytuacji konfliktowych, reagowania na zagrożenie lub naruszenie bezpieczeństwa oraz na inne różne formy dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, studentów i pracowników administracji.

Podkreślić należy, że studenci zostali przygotowani i przeszkoleni do zmiany formy realizacji studiów w związku z koniecznością prowadzenia zajęć zdalnie. Podczas dnia organizacyjnego odbyło się szkolenie w jaki sposób studenci mogą podchodzić do zajęć w trybie zdalnym oraz omówiono procedury zgłaszania problemów technicznych. Dodatkowo wysłano do studentów tutorial, dostępny również w aktualnościach na stronie internetowej Uczelni.

Studenci wizytowanego kierunku mogą starać się o przyznanie stypendium socjalnego, stypendium socjalnego w zwiększonej wysokości, stypendium rektora, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi. Dodatkowo, w ramach współpracy Grupą Santander studenci mogą ubiegać się również o stypendium funduszu stypendialnego „Santander Universidades”. Do form wsparcia i motywowania studentów zaliczyć można nagrody i wyróżnienia przyznawane przez Rektora, które przewiduje regulamin studiów, jak również wyróżnienia w postaci odznaki honorowej, dyplomu uznania lub listu pochwalnego.

Do kolejnej formy wsparcia studentów w procesie uczenia się zaliczyć należy pracę administracji Uczelni. Obsługa administracyjna studentów realizowana jest przez dziekanat Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku oraz inne jednostki wewnątrzuczelniane. Wykonywane czynności dotyczą przede wszystkim: informowania, organizacji procesu kształcenia i funkcjonowania studentów w strukturach Uczelni, wspierania krajowej i międzynarodowej mobilności studentów oraz świadczenia pomocy materialnej. Godziny pracy jednostek administracyjnych są dostosowane do potrzeb studentów. Studenci pozytywnie odnieśli się do pracy administracji jednostki. Pracownicy administracyjni w opinii

studentów cechują się zaangażowaniem, chęcią pomocy oraz życzliwością. Dyżury odbywają się terminowo. Studenci na bieżąco informowani są o wszelkich kwestiach dotyczących studiów, funkcjonowania Uczelni, a także o zmianach w pracach administracji.

Na Uczelni działa Samorząd Studentów. Studenci posiadają swoich przedstawicieli w senacie UKSW, w uczelnianych i wydziałowych komisjach oraz w radach uczelnianych i wydziałowych. Studenci biorą udział w planowaniu rozwoju kierunku, pracach nad tworzeniem i zmianami planów studiów, pracach nad regulaminem świadczeń dla studentów oraz regulaminem studiów.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studenckie oraz kreuje wystarczające warunki stymulujące i motywujące studentów do działalności w samorządzie i organizacjach studenckich. Dla studentów zrzeszających się w kołach naukowych i dla Samorządu Studentów jest wyodrębniony stały coroczny budżet na działalność organizacyjną. Zgodnie z regulaminem funkcjonowania i finansowania organizacji studenckich, studenci zrzeszeni w organizacjach studenckich mają swobodną możliwość korzystania z infrastruktury uniwersytetu.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu opieki nad studentami znajduje się w obszarze uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia. W doskonaleniu jakości kształcenia istotne jest wykorzystanie wyników przeprowadzanych co semestr badań ankietowych studentów. System monitoringu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia realizowany jest poprzez analizę ankiet dotyczących wykładów i wykładowcy z danego przedmiotu wypełnianych przez studentów oraz za pośrednictwem hospitację zajęć.

Dodatkowo, co dwa lata Ośrodek Badań Jakości Kształcenia UKSW przeprowadza badanie ankietowe wśród studentów wszystkich roczników - „Oceń swoją uczelnię”. Brak jest jednak informacji, które ze zgłaszanych przez studentów uwag i postulatów: m.in. potrzebę poprawy oferty zajęć w języku obcym pod względem jakościowym, modyfikację oferty dydaktycznej pod względem dostosowania do potrzeb rynku pracy, poprawę oferty przedmiotów ogólnouczelnianych, przegląd i naprawę sprzętu technicznego, poprawę oferty gastronomicznej na Uczelni (również cenowej), kontynuację działań na rzecz zwiększania kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej, zwiększenie aktywności jednostek ogólnouczelnianych w zakresie upowszechniania informacji oraz informowanie ze stosownym wyprzedzeniem o nieobecności pracownika na dyżurze czy odwołanych zajęciach zostały uwzględnione.

Zgłaszane przez studentów postulaty doprowadziły do powstania w 2019 roku nowej jednostki ogólnouczelnianej – centrum wsparcia studenta. Celem powstania jednostki jest koordynacja działań prowadzonych w Uczelni w zakresie pomocy i udzielania wsparcia studentom w różnych obszarach oraz sprawne zarządzanie systemem ich wsparcia w procesie uczenia się.

W odpowiedzi na zgłaszane problemy, od roku akademickiego 2019/2020 studenci UKSW rozpoczynający studia na I stopniu zostali objęci systemowym wsparciem w ramach modułu *kultura i techniki studiowania*. Blok obejmuje zajęcia dot. m.in.: organizacji studiów, struktury uczelni, możliwości rozwoju w ramach organizacji studenckich, rozwoju naukowego, praw i obowiązków studentów, alternatywnych technik uczenia się. Zajęcia prowadzą pracownicy i absolwenci UKSW. Studenci uzyskują konkretną wiedzę popartą doświadczeniem i praktyką prowadzących.

Dodatkowo, analizy wyników ankiet i uniwersyteckich badań doprowadziły m.in. do poprawy dostępu do obiektów i zajęć sportowych w ramach zajęć z *wychowania fizycznego* (w odpowiedzi na wyniki badań stworzono nową infrastrukturę sportową na kampusie Wóycickiego), dalsze upowszechnianie bezprzewodowego Internetu na uczelni, popularyzowanie aplikacji mobilnej jako źródła informacji dotyczących spraw studenckich czy do poprawy upowszechnienia i rozwoju zróżnicowanych form kształcenia oferowanych przez Uczelnię (studia, studia podyplomowe, kursy, szkolenia).

Biuro karier nie organizuje staży studenckich oraz wolontariatu, natomiast współpracuje (w trybie ciągłym) z instytucjami z rynku pracy w zakresie promocji wśród studentów Uniwersytetu staży realizowanych przez te placówki. Ponadto studenci mają możliwość rozliczyć zrealizowany staż/wolontariat na tzw. „innych zasadach” jako kierunkową lub dodatkową praktykę studencką (jeśli zakres obowiązków stażysty / wolontariusza jest zgodny z założeniami programu praktyk). Uczelnia umożliwia również zainteresowanym studentom udział w 3 – miesięcznym płatnym Stażu Zawodowym w ramach Projektu „Praktykuj z nami!” nr POWR.03.01.00-00-S169/17, dofinansowanym ze środków UE, którego celem głównym jest podniesienie kompetencji i doświadczenia zawodowego studentów Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku. Absolwenci dzięki udziałowi w projekcie zwiększają swoje szanse na podjęcie zatrudnienia zgodnego z profilem ukończonych studiów. Działania projektowe stanowią elementy dodatkowe w cyklu kształcenia i są dedykowane chętnym studentom z kierunku biologia – 3 rok studiów I stopnia oraz 1 i 2 rok studiów II stopnia (studia stacjonarne), z kierunku inżynieria środowiska – 3 rok studiów I stopnia oraz 1 rok studiów II stopnia (studia stacjonarne). Przedmiotowy staż charakteryzuje się dużym zainteresowaniem studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy. Dodatkowo przybiera ono zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania ich do wejścia na rynek pracy. Przyjęty na Uczelni system uwzględnia w szczególności zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w niezbędnym zakresie oraz przewiduje wsparcie dla uzdolnionych i wyróżniających się studentów. Stosowane na Uczelni regulacje wpisują się w potrzeby studentów niezależnie od trybu i stopnia studiów, a rozwiązania systemowe wspierają indywidualne potrzeby studentów, m.in. wynikające ze stanu zdrowia, sytuacji życiowej i zawodowej. Przyjęte na Uczelni regulacje oraz praktyka uwzględniają sposób zgłaszania przez studentów skarg, wniosków, sugestii, ocen semestralnych oraz przejrzyste i skuteczne sposoby ich rozpatrywania. Także kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się, pracowników administracji w odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają na niezbędną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studentów, a także umożliwia wpływ studentów za pośrednictwem samorządu studenckiego na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się. Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie uczenia się prowadzone są przy udziale

studentów. Na Uczelni praktyką są okresowe przeglądy wsparcia studentów, obejmujące formy wsparcia, skuteczność systemu motywacyjnego, poziom zadowolenia studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia wsparcia i jego form.

Uczelnia zapewnia studentom pełny dostęp do kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się poprzez sylabusy oraz stronę internetową. Dodatkowo studenci zapoznawani są z zakładanymi efektami uczenia się podczas pierwszych zajęć każdego kursu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o kierunkach studiów. Na stronie internetowej Uczelni znaleźć można informacje o programie kształcenia, w szczególności: warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, informacje o atutach podjęcia nauki na kierunku, kompetencjach i kwalifikacjach absolwenta oraz perspektywie zawodowej. Na stronie internetowej Uczelni znaleźć można informacje w kwestii programu studiów dotyczące efektów uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się. Strona zawiera również informacje o uznawaniu efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Wszelkie informacje w zakresie harmonogramów, zasad rejestracji na zajęcia, plany zajęć, a także terminy sesji egzaminacyjnych są aktualne i kompletne. Dodatkowo, na stronie internetowej uczelni opublikowane są niezbędne wzory podań i pism. Uczelnia zapewnia studentom pełny dostęp do kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się poprzez sylabusy oraz stronę internetową. Dodatkowo studenci zapoznawani są z zakładanymi efektami uczenia się podczas pierwszych zajęć każdego kursu.

Wszystkie treści na stronie są logicznie rozmieszczone, dzięki czemu bez trudności odnaleźć można poszukiwane informacje. Prowadzenie strony sprawia, że użytkownik po krótkim czasie intuicyjnie wie, gdzie znajdują się poszczególne elementy, zaś cała struktura informacyjna jest uporządkowana. Podkreślić należy, że wszelkie akty prawne zamieszczane są w biuletynie informacji publicznej, który jest kompletny i przejrzysty. Dodatkowo, zwrócić uwagę należy na znikome powiązanie biuletynu z treściami zamieszczonymi na poszczególnych zakładkach.

Główna strona internetowa Uczelni dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w szczególności możliwość powiększania rozmiaru czcionki na stornie, jak i możliwość odczytu treści zamieszczonych na stronie z kontrastem. Podkreślić należy, że na stronach internetowych publikowane

są oryginalne dokumenty (a nie np. skany dokumentów), co znacząco ułatwia odczyt treści dla osób niewidomych/słabowidzących korzystających z programów odczytujących treści tekstowe. Podkreślić należy jednak brak dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami niektórych treści na stronach internetowych. Przykładem takich stron jest m.in. strona biura karier i działu pomocy materialnej. Rekomenduje się analizę techniczną stron oraz dostosowanie wszystkich uniwersyteckich stron internetowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Ocena publicznego dostępu do informacji jest prowadzona na bieżąco przez studentów, interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Wydziałem, Władze Wydziału, pracowników dziekanatu. Ocena publicznego dostępu do informacji publikowanych przez Wydział dokonywana jest przez Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW, a także przez raporty samooceny Wydziału. Dodatkowym źródłem informacji są wyniki ankiet studenckich. Przygotowywane raporty są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia oraz Prodziekana ds. Kształcenia i służą do podejmowania działań naprawczych, które podnoszą jakość dostępu do informacji publicznych. Studenci mają możliwość oceny dostępności publicznych źródeł informacji zgłaszając swoje uwagi pracownikom dziekanatu Wydziału, przedstawicielom Samorządu Studenckiego, pracownikom działu marketingu lub prodziekanowi ds. studenckich.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Wskazać należy, że publikowane informacje obejmują niezbędne treści, w szczególności cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, a także terminarz procesu przyjęć na studia i program studiów. Informacje na stronie dotyczą również systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych, charakterystyki warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

W kwestii dbania o jakość informacji na podkreślić należy, że prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców (kandydatów na studia, studentów, pracodawców). Zbieranie informacji o jakości publikowanych treści potwierdzane jest raportem.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

System polityki jakości, a także projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu oraz doskonalenia programu studiów opracowano i przyjęto za pomocą formalnie przyjętych i zatwierdzonych w Uczelni aktów prawnych. Dokumenty te uwzględniają procedury oceny zajęć dydaktycznych, procedury identyfikacji oczekiwań studentów jak również oceny poziomu ich spełnienia. Określają także tryb podejmowania działań doskonalących jakość funkcjonowania Uniwersytetu, procedury dotyczące hospitacji zajęć dydaktycznych, tryb monitorowania losów absolwentów, badania satysfakcji studentów, sposób zatwierdzenia wykazu przedmiotów, które mogą być zaliczane w procesie potwierdzania efektów uczenia się, a także sposób potwierdzania efektów uczenia się. Uwzględniono w nich także organizację i monitorowanie zajęć prowadzonych w systemie zdalnym (e-learningu). Podstawowymi organami odpowiedzialnymi za zapewnienie i udoskonalenie jakości kształcenia są na Wydziale – wydziałowa komisja dydaktyczna (WKD) oraz wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia (WKJK), działające na mocy zarządzenia nr 49/2015 Rektora UKSW z dnia 2 października 2015 r. oraz stosownych dokumentów przyjętych przez radę Wydziału.

Przyjęte na Wydziale akty prawne wprowadzają procedury dotyczące sposobu weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, procedury określania i uchwalania efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, procedurę określania i uchwalania programu studiów, gromadzenia i przechowywania informacji. W sposób formalny określono procedurę monitorowania i dokonywania okresowych przeglądów programów kształcenia. Również w sposób formalny, w oparciu o zatwierdzone procedury, wprowadzane są zmiany programu studiów, a opiniowanie tych zmian należy do zadań rady Wydziału. Systematycznie przeprowadzana jest ocena programu studiów, która obejmuje zarówno efekty uczenia się, jak i wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, a także praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie ustalone warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów i nie budzi zastrzeżeń.

Ocena programu studiów odbywa się systematycznie i jest oparta o wyniki analizy danych, których sposoby pozyskiwania są trafnie dobrane zarówno do celów, jak i zakresu oceny i obejmują m.in. wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się. Nadzór merytoryczny nad programem studiów i prawidłowym funkcjonowaniem kierunku pełnią wydziałowa komisja dydaktyczna oraz wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia, w ramach których kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za oceniany kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji oraz doskonalenia jakości kształcenia, działania organizacyjne i administracyjne, zostały jasno i precyzyjnie określone w sposób nie budzący zastrzeżeń. Praca wymienionych organów i reprezentujących je osób, odbywa się pod nadzorem dziekana. Do podstawowych zadań WKD należy: opracowywanie programów studiów, wskazywanie metod doskonalenia procesu kształcenia poprzez właściwą organizację i prowadzenie zajęć dydaktycznych, określanie sposobów weryfikacji efektów uczenia się, opracowywanie procedury

i harmonogramu hospitacji, a także ustalenie zakresu tematycznego egzaminów dyplomowych. Na WKD spoczywa także dbałość o stałe doskonalenie organizacji procesu dydaktycznego na Wydziale.

Do głównych zadań WKJK należy ocena i weryfikacja jakości kształcenia na poziomie Wydziału. Odbывается to poprzez ocenę programu studiów pod względem zgodności zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się z efektami kierunkowymi. WKJK ocenia także poprawność doboru metod dydaktycznych sposobów oceny pod kątem realizacji założonych przedmiotowych efektów uczenia się. Sprawuje także kontrolę nad prawidłowym przyporządkowaniem liczby punktów ECTS poszczególnym przedmiotom. Ponadto WKJK monitoruje stosowanie kryteriów, przepisów i właściwych kryteriów oceny studentów, a także kompetencje nauczycieli akademickich do prowadzenia określonych zajęć. Każdego roku WKJK sporządza kartę samooceny Wydziału za poprzedni rok akademicki i przedstawia ją dziekanowi, poddaje analizie wyniki studenckich ankiet oceny zajęć dydaktycznych oraz przygotowuje stosowne rekomendacje dotyczące jakości kształcenia na Wydziale. Ponadto analizuje raporty biura karier na temat zawodowych losów absolwentów oraz raporty przygotowane przez Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW, a także na bieżąco opiniuje tematy prac licencjackich i magisterskich, które następnie zostają przekazane do zatwierdzenia radzie Wydziału. Dodatkowo zgodność tematyki prac dyplomowych z tytułem weryfikowana jest corocznie w oparciu o kilka losowo wytypowanych prac. System ten przynosi efekty, gdyż podczas wizytacji nie stwierdzono w żadnej pracy tego typu niezgodności.

W działaniach mających na celu zapewnienie i doskonalenie systemu jakości kształcenia w Wydziale uwzględniane są opinie i oceny zewnętrzne. Poddanie się tym procedurom zaowocowało uzyskaniem przez Wydział Biologii i Nauk o Środowisku zewnętrznego Certyfikatu Jakości Kształcenia „Studia z Przyszłością” (2017/2018) oraz Wyróżnienia Nadzwyczajnego „Lider Jakości Kształcenia” dla studiów II stopnia na kierunku biologia.

Ocena programu studiów jest systematyczna i oparta o wyniki miarodajnych analiz, których zakres i źródła są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmują wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni (głównie kadra prowadząca kształcenie i częściowo studenci), jak i interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku). Rekomenduje się większe zaangażowanie studentów w procedurę oceny programu studiów i organizacji praktyk zawodowych. Wynikiem w/w analiz są wnioski i ewentualne propozycje wprowadzenia zmian w efektach uczenia się, programach i planach studiów, mające na celu ustawiczne doskonalenie programu. Jednostka dysponuje dokumentacją precyzyjnie przedstawiającą prowadzone analizy i wdrażane działania. Z raportów dotyczących ankietowej oceny zajęć i prowadzących nauczycieli akademickich, dokonanej przez studentów ocenianego kierunku, wynikają nie tylko szczegółowe analizy wyników, ale również rekomendacje WKJK.

Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku obejmuje wszystkie etapy kształcenia i dokonywana jest na podstawie analizy ocen z zaliczeń i egzaminów przedmiotowych, oceny prac dyplomowych (zgodność tematyki z kierunkowymi efektami uczenia się)

oraz ocen z egzaminów dyplomowych. Każdego roku przygotowywane są i analizowane raporty zawierające opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych odnoszące się do osiągniętych efektów uczenia się, programu nauczania i profilu absolwenta. Oceniana jest również przydatność tych elementów na rynku pracy.

Zmiany w programach studiów dokonywane są głównie na podstawie wniosków WKO i WKJK. Uwzględniane są także sugestie przedstawiane przez wydziałową Radę Biznesu i interesariuszy zewnętrznych. Na wniosek WKD wzbogacono listę przedmiotów do wyboru. Spełniono postulat nauczycieli akademickich i WKJK i wprowadzono zmiany w programie studiów. Na prośbę Prodziekana wynikającą z analizy ankiet studenckich dokonano zmian w treściach niektórych przedmiotów. Również na wniosek studentów, kadry akademickiej i interesariuszy zewnętrznych poszerzono ofertę przedmiotów o charakterze praktycznym (zajęcia laboratoryjne i zajęcia terenowe).

Należy podkreślić, że podjęte na Wydziale działania projakościowe systemu kształcenia obejmują ustawiczne stymulowanie doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie i na Wydziale. Mają one na celu podnoszenie rangi pracy dydaktycznej, a także gromadzenie i upowszechnianie informacji na temat jakości kształcenia studentów i jakości wykształcenia absolwentów. Przyjęte na WBNS cele są tożsame z misją Uczelni, a na wyeksponowanie i podkreślenie zasługuje ciągłe dążenie do zapewnienia najwyższej jakości kształcenia i prowadzonych badań naukowych w dyscyplinie nauk biologicznych, do której przyporządkowano oceniany kierunek.

Istotnym aspektem współpracy jest działalność pełnomocnika dziekana ds. współpracy z pracodawcami. Pełnomocnik przygotowuje ankiety będące podstawą oceny programów nauczania, efektów uczenia się i profilu absolwenta. Interesariuszami zewnętrznymi są przedstawiciele firm, studenci i absolwenci kierunku. Wyniki ankiet przedstawiane są wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia w formie raportu, która przygotowuje wytyczne dla wydziałowej komisji dydaktycznej. Przykładami koncepcji i celów kształcenia, które zostały zaimplementowane do programu od roku akademickiego 2017/2018 to wprowadzenie dodatkowego przedmiotu: metody antropologiczne i molekularne w badaniach kryminalistycznych (ćwiczenia), wprowadzenie zmiany formy zajęć metody badania biologii człowieka z ćwiczeń na laboratoria i ujednolicenie i zaktualizowanie profilu absolwenta na II stopniu kierunku biologia.

W celu weryfikowania efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów, osiągniętych przez studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, na UKSW został wprowadzony system weryfikacji osiągania założonych efektów uczenia się. System ten odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, a opis procedur został przedstawiony w dokumencie księga procedur jakości kształcenia UKSW. Wskazywanie nauczycielom akademickim metod doskonalenia procesu kształcenia, a w szczególności metod dotyczących sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów leży w kompetencjach wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia. Zadaniem komisji jest: sprawdzenie osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się oraz wskazanie ewentualnych niedociągnięć i możliwych sposobów poprawy jakości kształcenia. Komisja ocenia także prace dyplomowe wraz z dokumentacją z egzaminu dyplomowego w zakresie formalnej poprawności procesu dyplomowania oraz pod kątem zgodności tematyki prac z kierunkowymi efektami uczenia się. Przyjmuje się zasadę, że corocznie sprawdzeniu poddaje się jedną wybraną pracę z każdej grupy seminaryjnej. Ponadto analizie podlegają: struktura ocen prac

dyplomowych oraz egzaminu dyplomowego dla każdego kierunku studiów, odsetek studentów, którzy obronili pracę dyplomową w terminie. Na podstawie ocen końcowych uzyskanych przez studentów z poszczególnych przedmiotów komisja dokonuje oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się w obu semestrach danego roku akademickiego, w kolejnych latach, na I i II poziomie studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Polityka jakości, w tym projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów są realizowane w sposób formalny w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Ocena programu studiów przeprowadzana jest systematycznie i obejmuje zarówno ocenę efektów uczenia się, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, jak i ocenę wyników nauczania i stopienia osiągnięcia efektów uczenia się, a także badanie losów zawodowych absolwentów. Wdrożona polityka jakości i wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w sposób przejrzysty i uporządkowany określają postępowanie dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania, oceny i doskonalenia programów studiów. Systematycznie dokonywana ocena programu studiów jest oparta o analizy wyników i informacji pozyskiwanych zarówno od interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Studenci mają zapewniony udział w procesie opiniowania, projektowania, zatwierdzania i doskonalenia programu studiów, jakkolwiek ich zaangażowanie mogłoby być jeszcze bardziej widoczne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Brak zaleceń w przedmiotowej uchwale.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-

Polska
Komisja
Akredytacyjna

